

Sünnet Kültürü ve Dede Sevgisi Kitap ve Belgeseli

Yayın Kurulu
Prof. Dr. SÖRÜ SAYGILI
Sema KAYIRMAN

www.belgeseltrk.com.tr
www.belgeseltrk.com.tr
E-Posta: belgeseltrk@belgeseltrk.com

SÜNNET KÜLTÜRÜ VE DEDE SEVGİSİ KİTAP VE BELGESELİ

*A. Emirhan 'ın sünnet merasimi dolayısı ile
“KAHRAMAN Medya Group 'un 30. Yıl Kültür hizmetidir”*

Kahraman Medya Group:

Gebze Gazetesi - www.gebzegazetesi.com - info@gebzegazetesi.com

Gebze Ajans,

Belgesel Yayıncılık - www.belgeselyayincilik.com - belgeselyayincilik@gmail.com

Devr-i Alem Belgesel TV Programı hizmetlerini yapmaktadır.

SÜNNET KÜLTÜRÜ VE DEDE SEVGİSİ

Yayına Hazırlayanlar:

İsmail KAHRAMAN (Sünnet Belgeseli ve Dede Sevgisi)
Prof. Dr. Sefa SAYGILI (Din ve Tıpta Sünnet)

Grafik Tasarım:

Şengül GECAL

Kapak Tasarım:

Özlem Eyüboğlu

Kamera ve Görüntü Yönetmeni

Sercan ATALAY - Emre KAHRAMAN

Çizgi Resim:

Sedat ALKAN

Organizasyon

Yunus KAHRAMAN

T.C. KültürBakanlığı Yayıncılık

Sertifika No:19551

Baskı Clit:

Gebze Gazetecilik ve Matbaacılık Tesisleri
S. Orhan Mah. 1113 Sk. No:13 Kat:2 Gebze/ KOCAELİ
Tel:0 262 641 43 99- Faks: 0 262 641 46 05
www.gebzegazetesi.com - www.belgeselyayincilik.com
E-Posta:belgeselyayincilik@gmail.com

Bu kitabın Basın ve Yayın Hakkı, telif hakları yasa-sınınilgili maddeleri gereğince Belgesel Yayıncılık'a ve yazarlarına aittir. Yazılı izin alınmadan hiçbir surette kısmen ve tamamen yazılı ve internette yayınlanamaz. Elektronik ve DVD ortamında çoğaltılamaz. Kaynak gösterilerek kısmen alıntı yapılabilir.

DİN VE TIPTA SÜNNET KİTABI

Sünnetin faydaları saymakla bitmez:

- *Sünnet oğlumuzun idrar yolu enfeksiyonuna yakalanma riskini azaltır.*
- *AIDS başta olmak üzere pek çok bulaşıcı hastalıktan korur.*
- *Temizlik ve hijyeni kolaylaştırır.*
- *Smegma denilen salgının birikimini, dolayısıyla iltihaplanmasını ve kötü*

koku yaymasını önler.

İslamiyet ve Yahudilikte vazgeçilmez olan sünnet sadece sağlığa yararlarından dolayı ABD’li çocukların %60’ına da uygulanmaktadır.

Üstelik ülkemizde sünnet törenle, hediyeler olarak yapıldığı ve teşvik edildiği, erkeklığe ilk adım sayıldığı için çocuğa moral vermekte, kendisine ve çevresine güvenini artırmakta, onu mutlu etmektedir. Böyle güzel bir gelenek için kitap ve Belgesel hediyesi hazırlayan İsmail KAHRAMAN dostumuz bir ilke imzayı atmaktadır. Zaten gezileriyle, gazete dizileri ve televizyon programlarıyla çalışkan ve üretici olan İsmail KAHRAMAN hep örnek faaliyetlere imza atmaktadır. Hazırladığı her belgesel zevkle izlenmekte, elden ele dolaşmakta, hadise olmaktadır.

Şunu da söyleyeyim: Dedeler torunlar için büyük şanstır. Onlar torunlarına çok düşkündürler; onlarla çok ilgilenir; onları gezdirir ve torunlarına çok vakit ayırırlar. Böylelikle torun büyük anne ve babayı tanıdıkça geçmişle bugün arasında köprü kurar; kendine ve başka insanlara güven ve saygı hissederler. Dedeler de yılların tecrübelerini, sosyal değerlerimizi, geleneklerimizi torunlarına aktarırlar. Dedelerini tanıyan ve onların nasihatlerine uyan torunlara ne mutlu.

Bu kitab ve belgesel Ahmet Emirhan Kahraman’ın sünnet düğünü vesilesi ile Kahraman Medya Group’un kültür hizmeti olarak hazırlanmıştır. Böyle güzel bir çalışmaya vesile olduğu için kendisini tebrik ediyor, sağlıklı mutlu ve başarılı bir ömür diliyorum.

Prof.Dr. Sefa Saygılı
Kırklareli Üniversitesi Öğretim Üyesi

SÜNNET BELGESELİ

Toplum olarak okumayı sevmeyen, yazmayan, bilgi sahibi olmadan fikir sahibi olan bir toplum olduk. Aslında okumak, yazmak ve en önemlisi yaşadığımız dönemlerle ilgili anılarımızı kaleme alıp belgeselleştirmemiz gerekir.

Sünnet; kültürümüzün temel taşlarından birisi ve en önemlisi. Sünnet ile ilgili bir çok ilimi çalışma yapılmış ancak bu çalışmalar TV ekranlarına taşınamamış. Değerli dostum Prof.Dr. Sefa Saygılı'nın "Sünnet" kitabından yararlanarak hazırladığım "Kültürümüzde Sünnet Belgeseli"ni Sünnet kitabı ile birleştirip bir kitap ve belgeselde toplayarak kalıcı bir kültür hizmeti hazırladık.

Eğitimci Nurettin Yerlikaya dostumuzun hazırladığı "Çocukların Mülkiyet Hakkına Saygı" çalışmasını kitabımıza alarak önemli bir konuya dikkat çektik. Çocuklarımıza memleket ve aile büyüklerine sevgi ve saygıyı teşvik etmek için yaşanmış bir hayatın belgesel senaryosunu paylaştık.

Gebze'de Ticaret hayatına 30 yıl önce 1982 yılının Haziran ayında Kahraman Ticaret adında kitap ve kırtasiye dükkanı ile başlamıştık. Kahraman Ticaret bünyesinde gazetecilik, radyo yayıncılığı, Reklam Ajansı, matbaacılık yaparken, basın ve yayın alanındaki gelişmelere canlı şahitlik yaptık. Daha sonra Kahraman Medya Grup olarak TV belgeselciliği, Prodüksiyon işlerini ilave ederek medya alanında 30 yılda çok önemli mesafeler kat ettik. Bugün sadece Gebze değil Türkiye ve dünya çapında hizmet yapan bir medya grubu haline gelerek, Kahraman Medya Grup oldu.

30 yılda acı tatlı birçok olay yaşadık. 30 yılın kısa bir özetini tarihe not düşme adına kayıt altına almak istedim. Bunun için sizlere 30 yılın özetini bir kaç satırla da olsa "KAHRAMAN TİCARET'TEN, KAHRAMAN MEDYA GRUP'a giden yolun hikayesini kısaca kaleme alarak Türk basın tarihine not düşmek istedim..

Bu çalışmaları bir kitap'da toplayarak Oğlum Ahmet Emirhan'ın sünnet düğünü vesilesi ile KAHRAMAN MEDYA GRUP'un 30. yılı anısına bir kültür hizmeti olarak basarak sünnet düğünü hediyesi haline getirmek istedim. Kitap ve belgeselin hazırlanmasına emeği geçen herkese teşekkür ediyorum.

Unutmayalım ki söz uçar yazı kalır.Baki kalan gök kubbede hoş bir sedaimiş.

İsmail Kahraman

Belgesel Yayıncılık

(Ağustos 2012)

İÇİNDEKİLER

1.BÖLÜM: SÜNNET BELGESELİ.....	06
sünneü	
Sünnetin Tarihi Geçmişi.....	23
Tıp ve Sağlık Açısından Sünnet.....	16
2.BÖLÜM: DİN VE TIPTA SÜNNET.....	20
Sünnetin Tarihçesi.....	23
İslâma Göre Sünnet.....	25
Kaç Yaşında Sünnet Olmalı.....	27
Sünneti Kim Yapmalı.....	29
Sünnet Niçin Gereklidir?.....	30
Sünnet Tavsiye Edilen Haller.....	35
Sünneti Tercih Sürüyor.....	43
Sünnet Tartışmaları.....	56
Kültürümüzde Sünnet Merasimleri.....	60
Sünnetle İlgili Sorular.....	64
Basında Sünnet.....	67
Sözlük	81
Kaynaklar	82
3. BÖLÜM: ÇOCUĞUN MÜLKİYET HAKKINI TAKİP.....	83
4. BÖLÜM: DEDE VE TORUN SEVGİSİ.....	90
Bir Yaz Tatili.....	92
1960 Yılında Bir Karakış Ayı.....	97
Kültür Tarihini Araştırmak.....	111
Yaylaya Yolculuk.....	116
Okumaya Nasıl Gitti?.....	130
Dede ve Torun Sevgisi.....	136
5. BÖLÜM: KAHRAMAN TİCARET'TEN KAHRAMAN GRUP'A.....	144
Söz Uçar Yazı Kalır.....	145
Gazetemiz Nasıl Yayınlandı?.....	148
Neden ve Nasıl Belgeselci Oldum?.....	152
Devri Alem Belgesel TV Programı.....	162

1. Bölüm

SÜNNET BELGESELİ

Yapım -Yönetim: **İsmail KAHRAMAN**

KÜLTÜRÜMÜZDE SÜNNET BELGESELİ

Çocukları ve torunlarını sünnet ettirmek isteyen baba-ana ve dedeler acaba sünnetin kültürümüzdeki yeri ve önemini biliyor muyuz ? Erkek çocuklarımızı neden sünnet ettiririz?

Sünnet konusunda uzun araştırmalar yaparak Sünnet Belgeseli hazırladık. Bu belgesel bazı TV kanallarının yanı sıra (www.belgeselyayincilik.com) sitesinde de yayınlanmakta.

İnsanlık tarihi boyunca, evlilik ve aile kutsal bir kurumdur. Ailenin kutsal kurum olması insanlık neslinin devamını sağlar..İnsanlık neslinin sürmesi kutsal aile kurumu ile mümkün olmuştur. Ailenin meyvesi ve en değerli varlığı ise çocuklardır.

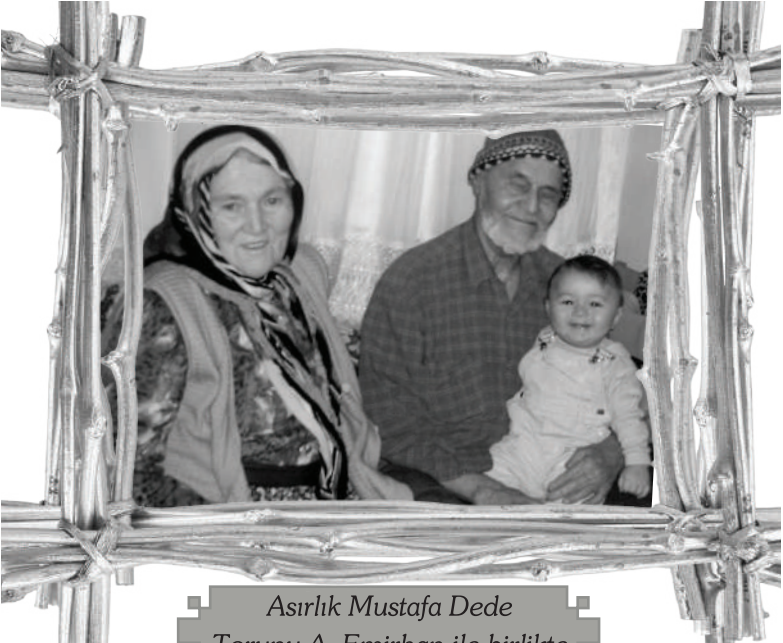
Çocuklar mutlu aile kurumunun meyvesi ve temel taşıdır. Ebeveyn olarak çocuklarımızın ilk mürüvetini erkek çocukları sünnet etirerek görürüz. Tarih boyunca bize eşlik eden adetlerimiz, davranışlarımız aslında yolumuzu aydınlatan, bizi biz yapan değerlerdir

Ana babaya düşen ilk görev çocuklarına güzel bir isim vermesi, ardından erkek çocuklarını sünnet ettirmesidir. Sünnet, ilk söylendiğinde akla Âlemlere rahmet olarak gönderilen Peygamber Efendimiz Hz. Muhammed' in yolu, davranışı anlamına gelen sünnet kelimesinden gelmektedir. Arapça “adet, yol, davranış” anlamlarına gelen Arapça kökenli bir sözcük olan sünneti, tarihi seyir içerisinde din, kültür ve tıp alanlarında çok geniş anlam ifade ettiği tarihi bir gerçektir.

Çocuk küçük belki de çok büyük

Şair ne güzel de dile getirmiş; *"Çocuk küçük şeydir, belki de çocuk çok büyük bir şeydir."* Evet, çocuk her ne kadar küçük bir çocuk olsa da millet, devlet, toplum ve insanlık tarihi için çok büyüktür. Dinimiz ve kültürümüzde büyük bir yere sahip olan sünnet erkek çocğumuza karşı önemli bir görevimizdir. Ana, baba ve çocuklar kutsal aile kurumunun vazgeçilmez unsurudur. Çocuklar aile kurumunun devamını sağlar.

Erkek çocuklar için ya da erkek çocuk sahibi olan aileler için sünnet adeta bir mutluluk ve gurur abidesidir. Küçük yaştaki erkek çocukların biraz korku, biraz heyecan içerisinde gerçekleşen bu adet aslında kendisi için çok büyük bir şeydir.. Ama küçük yaşta sünnet geleneğİ çocukların korkularını yenmesine pek de engel olmamaktadır. Çocukların bu duygu yüklü anlarına geçmeden önce sünnet geleneğinin dinimizde ve diğer kültürlerdeki yerini hatırlamakta fayda var.

Asırlık Mustafa Dede
Torunu A. Emirhan ile birlikte

SÜNNETİN TARİHİ GEÇMİŞİ

Sünnetle ilgili pek çok görüş bulunmakta ise de, tam olarak nerede, ne zaman ve nasıl ortaya çıktığı bilinmemektedir. Sünnet, yazılı tarihten önce başlamıştır. Uygulamanın kaynağı, tarihin derinliklerinde kaybolmuştur. Erkeklerin sünneti Yahudi inancında mecburidir, pek çok Müslüman topluluğu ve bazı Hristiyan topluluklarında ise gelenekselleştirilmiştir. Kadın sünneti ile ilgili herhangi bir dini atf bulunmamasına rağmen özellikle Mısır'daki Müslüman topluluğu ve Afrika'daki Hristiyan topluluklarınca kızların sünneti dinen gerekli görülmektedir.

Erkek sünneti ABD, Türkiye, Güney Kore ve Filipinler'de de uygulanmaktadır.

Sünnet Yahudi dini inancında büyük yer tutar. Kutsal kitaplarına göre, Tanrı, elçisi İbrahim aracılığı ile Yahudilerle arasında "Akide" adı verilen anlaşmayı yapmış, ve bu anlaşmanın delili olarak da İbrahim ve halkına sünnet olmalarını emretmiştir. Bu inanın gereği olarak Yahudiler, doğumdan kısa bir süre sonra erkek bebeklerini sünnet ederler.

Yahudiler arasında doğan Hristiyanlık inancında da sünnet önceleri tartışma konusu olmuş, ancak havarilerin ve özellikle de Paul'un "gereksiz" olarak görmesi nedeniyle dini bir gereklilik halini almamıştır. Ne var ki Mısır'daki Kıpti topluluğu gibi Afrika'daki bazı Hristiyan gruplar hem kadın hem erkek sünnetini, ABD'deki bazı

Protestan mezhepler ve Filipinler'deki Katolikler ise erkek sünnetini dinen gerekli olarak kabul ederler.

Müslümanların kutsal kitabında sünnetle ilgili herhangi bir ifade yer almaz, ayrıca İslamiyet'in ilk yıllarında sünnet tartışma konusu da olmamıştır. Bu sıralarda Arapların kadın ve erkek sünnetini ne oranda uyguladıkları bilinmemektedir. Bugün Müslümanların büyük çoğunluğu erkek sünnetini, Afrika'daki inananların büyük bir kısmı ise kadın ve erkek sünnetini dinen gerekli görürler.

Sünnetin Müslümanlar tarafından gelenekselleştirilmesinin 9. Yüzyılda olmuş,,İslam inanişına göre peygamber sünnetli doğmuştur

İSLAM KÜLTÜRÜNDE SÜNNET

Sünnet sözcüğü Arapça kökenlidir ve ilk anlamıyla **“işlek yol”** demektir. Daha geniş anlamda ise; Allah'ın yolunu ya da insanın adet durumuna soktuğu iyi ya da kötü davranışı anlatmaktadır.

İslam dininde peygamberin yaptığı uyguladığı ya da yapmayı uygulamayı öğrettiği şeylere uymaya “sünnet” denmektedir.

Sünnet ikiye ayrılır: **Sünnet-i zevaid** ve **sünnet-i hüda**. **Sünnet-i zevaid:** Resulullahın giyim, yemek, içmek, oturmak, barınmak, yatmak ve yürümekteki âdetleri bu sünnete dahildir.

Sünnet olmak İslamın şîârındandır. Hadis-i şeriflerde buyuruldu ki: “Sünnet olmak, erkekler için, sünnettir.” “Sünnetsiz adam, 80 yaşında da olsa, Müslüman olunca yine sünnet edilir.”

Cahiliye devrinde de var olan sünnet eğlenme için bir vesile sayılmıştır. Araplar sünnet yemeğine “azıra” diyorlardı.

Ashabı kiram sünnette ziyafet verir eğlenirlerdi. Abdürezzak'ın bir rivayetine göre, Hz. Ömer hilafetinde ne zaman bir def sesi duysa **“evlenme mi var yoksa hitan mı?”** diye sorar, bunlar için düzenlenen eğlencelere ses çıkarmazdı.

İslâm dünyasında yörelere göre bu kutlamalar çeşitlilik arzemiştir.

Mekke’de “tahar” adı verilen şenlikler düzenlenirdi. Genellikle çocuklar 3-7 yaşlarında sünnet edilir, sünnetin yapılacağı günde güzel elbiseler giydirilir ve at üzerinde dolaştırılır.

İki yanında, attan düş-mesini engelleyecek ve mendillerle kendini yelpaze-leyecek adamlar dolaşır. Ön-de davulcu ve defçiler gider, zenci bir hizmetçi içinde kö-mürde reçine ve tuz yanan bir mangalı başında taşır. Çocuğun arkadaşları alayın ikinci kısmını teşkil eder.

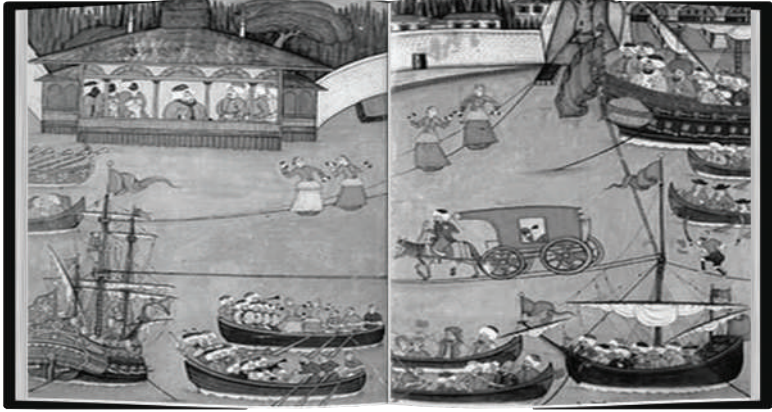
Evliya Çelebi’ye göre, **Mısır’da** erkek

çocuklar 5-6 yaşlarında sünnet edilirler. Genellikle masrafi azaltmak için sünnet gruplar halinde yapılır: Kız gibi giydirilen çocukların, yüzlerinin bir kısmı mendille örtülür. Böylece nazardan korunacağına inanılır. Atlara bindirilerek, çalgıcılar, yaşlılar yardımcılığıyla peştemal kuşanmış sünnetçi ellerinde kandiller, büyük bir alayla sokaklarda dolaşırlar. Üç gün üç gece ziyafet verilir, eğlenilir ve son gün çocuk sünnet edilir .

İkinci vaktine kadar şehrin sokaklarında dua okuyarak, eğlenerek dolaşan çocuklar, gece de bunu sürdürürler. Ertesi gün arka üstü yatınlarak çocuğun dikkati tatlılarla başka tarafa çekilerek operasyon gerçekleştirilir.

Yakın zamana kadar Cezayir’de sünnet, 7 günlük ile 13 yaş arasında berberler tarafından yapılırdı.

Cava’da sünnet İslâm’a giriş merasimi olarak kabul edilir. Bu nedenle sünnete “müslüman kılma işi” denilir. Sünnet sırasında Kur’ân hatmedilir. Çocuk ata mezarlarına ziyarete götürülür. Çocuk için özel bir yatak hazırlanır ve buraya çeşitli yiyecekler ve meyveler konur. Bunların sembolik anlamları vardır. Sünnetten bir gün öncesi çocuk yıkanır, bir alay tertiplenerek, arkadaşlarıyla arabalarla dolaştırılır. Süslü bir elbise giymiştir. Sünnet günü yaşlı ve çok çocuklu bir kimsenin dizine oturtularak sünnet edilir. Bunun ilerdeki evliliğini olumlu yönde etkileyeceğine inanılır.

OSMANLI'DA SÜNNET GELENEĞİ

Türkiye'de sünnet merasimleri genellikle yemekli, yapılmaktadır. Bazı yörelerde kirvelik büyük bir önem kazanmıştır. Sünnet çocuğunun yatağı gelin odası gibi süslenir. Başucuna işlemeli bir mahfaza içinde Kur'ân-ı Kerim asılır. Etrafına güzel kokular serpilir. Ailenin maddî durumuna göre çocuk sırmalı, işlemeli, nazarlıklı başlık ve elbise giyer. Külâh ve omuzdan koltuk altına uzanan bir kuşak üzerinde Maşaallah yazılır.

Davetlilerin sünnet olana hediye getirmesi veya zarf içinde para vermesi âdet olmuştur. Hediyeler çocuğun yatağına veya yastığının altına bırakılır.

Eski İstanbul'da sünnet düğünlerinin genellikle yapıldığı sonbahar bir eğlence mevsimiydi. Yazın sıcağında sünnet yeri geç iyileşir düşüncesiyle düğünler sonbaharda yapılırdı.

O dönem düğünlerinin en muhteşemi Osmanlı şehzadeleri için yapılan Sür-ı Humayumlar'dır. 1457'de II. Mehmed'in oğulları Bayezid ve Mustafa için yapılan sünnet düğünü bir ay kadar sürmüştür. Edirne'de bu düğüne bir çok devletin ileri gelenleri ile birlikte komşu hükümdarlar da davet edilmiştir. Devletler arası tebrikleşmeler için Kalkaşandî örnekler vermiştir. Kanunî'nin oğulları Mustafa, Mehmed

ve Selim için tertiplediği sünnet düğünü üç hafta kadar sürmüştür. Şehzade düğünlerinin en ihtişamlısı 1582’de III. Mustafa’nın Şehzade Mehmet için tertiplemiş olduğu sünnet düğünüdür. Bu düğün iki ay kadar sürmüş düğünde olup bitenler devlet bünyesinin bir hayli zayıflamasına neden olmuştur.

1858 yazında I. Abdülmecid, dört oğlunu birden sünnet ettirdi. Halkın eğlencelere iştirakini sağlamak için düğün açık havada yapıldı. Açık hava sahasına binlerce Türk ve İran halısı serildi. Atlas ve kıymetli kumaşlardan yüzlerce çadır kuruldu. Bütün İstanbul’un donandığı bu düğün de şehzadelerle birlikte 10 bin çocuk sünnet ediliyordu. Şehzadelerle pek çok çocuğun sünnet edilmesi eski bir âdetti. Sünnet düğünleri, çocuklar için şeref, padişah için hayır, halk için eğlence idi.

Minyatürlere de yansıyan eğlencelerde, cambazlar, ortaoyunları, gölge oyunları, hokkabazlar, tiyatro temsilleri, musiki... 12 gün 12 gece devam eden **Sür-i Humayun**, Osmanlı kültürünün bir sergisi mahiyetindeydi. Bugün de gelenek olarak yapılan bu sünnet düğünlerin de gösterişe varan büyük israf ve İslamın reddettiği amel ve davranışlar yapılmaktadır. Sünnet olarak icra edilen bu prensip içki alemleri ve gayr-i meşrû israf ve eğlencelerle kirletilmesi üzücüdür.

ANADOLU’DA SÜNNET GELENEĞİ

Türkçe’de sünnet olmaya sünnet veya kestirme denilir. Kültürümüzde sünnet hem dini, hem de geleneksel bir görev olarak görülmektedir.

Anadolu’da çocukla ilgili geleneksel işlemlerden en önemlilerinden biriside sünnet geleneğidir. Erkek çocukların buluş çağına girmeden sünnet edilmeleri İslam ülkelerinde dinsel bir gerektir.

Kültürümüz de sünnet ve düğünü aileler için ilk mürüvvet olarak görülmekte büyük bir organizasyon ile gerçekleştirilmektedir. Özellikle çok çocuklu aileler, çocukların hepsini birden sünnet ettirmek için uygun bir zamanı beklerler ve bu zaman genellikle yaz

aylarında olmaktadır. Köylerde sünnet düğünü okuyucu, elçi denilen çağrıcılarla, kentlerde davetiye ile olur. Toplumumuzda genellikle sünnet düğünlerinde, sünnet yeri ya evdir ya yahut orduevi ya da bahçedir. Çocuğun yatağı hazırlanır, süslenir.

Bugün sünnet düğünü özellikle büyük kentlerde değişik bir nitelik kazanmıştır. Salon tutup düğün yapanlar yanında sade törenleri tercih edenler de vardır. Doğumdan bir süre sonra sünnet ettirme de oldukça yaygındır. Giderek sünnetçi yerine hastanede doktorlara yaptırılan sünnetler yaygınlık kazanmaktadır. Elbette ki temizlik ve sağlık açısından doğru olan da budur.

Sünnet yatağının bulunduğu oda, gelin odası gibi süslenir, eğer sünnet evinde yoksa eş dosttan geleneksel örtüler, yaşmaklar, kilimler bulunur, yatağa süslü örtüler serilir ve çocuğun başucuna muhafaza içinde bir Kur'an asılır. Odaya gül suyu serpmeye ve nazara karşı dört bir yanını hocaya okutma da yaygın uygulamalardandır.

Çocuğun sünnet giysisi hazır satılan veya diktirilen beyaz ceket ve pantolondur.

Bu giysiye üzerinde maşallah yazan bir kuşak takılır. Çocuğun sırtına da kırmızı

veya mavi pelerin atılır veya kurdele takılır, başına taç konur. Sünnet sonrası için geniş bir gecelik hazırlanır, çocuğu en yakınlarından biri tutar, çocuğun dikkatini başka yöne çekerken sünnetçi kesimi tamamlar. Bu sırada tekbir getirilir, "oldu da bitti maşallah" tekerlemesi söylenir.

Mütevazı düğünlerde misafirlere yemek verilir, hoca çağrılır, Kur'an okunur ve dua edilir, mevlid okunur. Çalgılı düğünler de yaygındır.

Sünnet Aleti

Sünnetçi aleti mengeneli çok keskin bir bıçaktır. Penisin ucundaki deriyi kesme işlemi bittikten sonra sünnetçi pansuman yapar, pamukla sarar, çocuk yatağına götürülür. Bazı yörelerde sünnetçi, kirve ve çocuğun üzerine bir örtü serilmektedir. Kesilen deri parçası rasgele atılmaz, genellikle bir cami yakınına gömülür.

Sünnetten sonra davetliler çocuğun yatağına giderek hediyeler verir, çocuğa para takarlar. Bazı yerlerde tur denilen tepsiyle para toplama adeti görülmektedir.

Sünnette Kirvelik Geleneği

Kültürümüzde kirvelik geleneğinde sünnet düğünlerinde oldukça yaygındır. Kirvelik kısaca birbirine ekonomik ve sosyal olarak eş konumunda bulunan iki ailenin, ailelerden birinin sünnet töreni masraflarını karşılamasıyla oluşan bir sanal akrabalık kurumu olarak tanımlanmaktadır.

Kirve, sanal akrabalık kurulacak olan ailenin erkek çocuğunu sünnet esnasında kucağına alarak çocuğun acı çekmemesi için destekte bulunacak ve aynı zamanda törenin ekonomik giderlerine kısmen de olsa katkıda bulunacak olan kişidir. Kirvelik kurumu aracılığıyla nasıl çocuklarını birbiriyle evlendiren kimseler bir hısımlık ilişkisi içerisinde iseler, birbiriyle kirvelik ilişkisi içerisine giren ailelerde kalıcı bir dostluk ilişkisi kurarlar. Daha çok Doğu, Güney, Güneydoğu Anadolu illerimizde yaygındır.

Kirvelik kurumu genel olarak aşağıdaki işlevleri yerine getirmesi bakımından geçmişte daha yaygın olmasına karşın günümüzde de halen geçerliliğini sürdürmektedir.

TIP VE SAĞLIK AÇISINDAN SÜNNET

Sünnet olmayanlarda çeşitli hastalıklar görülür. Fransız kitapları bu hastalıkları Affection du Prepuce adı altında bildirmektedir. Bunlardan birkaçı ise tehlikelidir. Bu sebeple, Avrupada ve Amerikada Hristiyanlar sağlık sebebiyle, kendilerini ve çocuklarını sünnet ettirmektedirler. Artık tabâbet yoluyla varılan sonuç, sünneti bugün tıbbi bir zaruret haline getirmiştir. Nitekim Dr. Dubais Raymondun; Sünnet çiçek aşısı gibi bütün erkeklere mecbur edilmelidir sözü de bu hususu vurgulamaktadır.

Çocuğun Sünnete hazırlanması

Sünnet çocuğunun yaşı ve töreninin mevsimi konusunda kesin bir kural yoktur. Ancak Anadolu’da çocuğun 3-5 gibi tek yaşlarda sünnet edilmesine özen gösterilmesine rağmen bazıları okul çağına yakın veya ilkokul yıllarında ergenlik çağına girmeden sünnet edilmektedirler. Ancak son zamanlar da büyük kentlerde kimi anne babalar çocuklarını doğumdan hemen sonra hastanede sünnet ettirmektedirler. Bu çok erken sünnetten amaç çocuğa bilinçli olarak acı çekmesini ve korkmasını önlemektir. Bu türden erken sünnet uygulamalarına geleneksel kesimde rastlanmamaktadır. Çocuk törenden birkaç gün öncesinden hazırlanmaya başlanır. Aslında çocuk çok daha önceden psikolojik olarak hem sünnet olma sevincine hem de korkusuna girmektedir. Geleneksel eğitimle anne ve babalar çocuklarını bu önemli geçiş pratiğine aylar öncesinden hazırlamaya başlamaktadır.

Sünnet giysisi tören hazırlıklarının en önemli bölümünü oluşturmaktadır. Şehirlerde varlıklı aileler, çocuklarını mücevherlerle süslemekte, kent merkezlerinde ön tarafında “Maşallah” işlemeli açık mavi bir başlık geleneğin en yaygın giyim ögesini oluşturmaktadır. Köylerde ise sünnet çocukları yeni elbiseler giymekte; boyun ve omuzlara çevre ve yağlık asılmakta, şapkanın arkasından ise gelin teli sarkıtılmaktadır.

Sünnet çocukları sünnetten birkaç gün önce veya aynı gün ata, arabaya, otomobile bindirilerek dolaştırılmakta bu geziye mahallenin öteki çocukları da katılmaktadır böylece çocuğun sünnet edileceği bu gezintiyle de halka duyurulmaktadır.

Sünnet'in Tıbbi ve Cinsel Boyutu

Sünnet, müslümanlarda Peygamber'in yapılmasını istediği için sünnet olarak adlandırılan, çeşitli toplumlarda yaygın olarak uygulanan cerrahi bir girişimdir. Erkek çocuklarında penis glansını örten derinin belirli bir şekil ve ölçüde kesilmesi olarak uygulanır.

Özellikle hijyenik olmayan erkeklerde sünnetin AIDS ve diğer cinsel yolla bulaşan hastalıklar ile penis kanseri riskini azalttığı tespit edilmiştir. Sünnetin, penisin ısı hassasiyetini artırarak erken boşalma sorununu tetiklediği yönünde veriler bulunmakla beraber tam aksine

Sünnet'in faydaları halen tartışmalı olmakla birlikte kesin olarak tespit edilmiş olanlar:

1. Sünnetli erkek çocuklarında idrar yolu iltihaplanması daha az gözlenir.
2. Penis kanseri sadece sünnet olmayan erkeklerde gözlenir.
3. Bulaşıcı hastalıklar sünnet olmayan erkeklerde daha sıktır.
4. Kadınlarda rahim kanseri riskini azaltır.

haz barajını yükselterek erken boşalma sorununu tedavide etkili olduğu yönünde veriler de vardır.

Ülkemizde sünnet dini ve sosyal bir istek olup tüm erkek çocuklarında yaygın olarak uygulanmaktadır. Aile için sünnet töreni yapılması zevkli ve gururlu bir olay, manevi bir mutluluk olarak kabul edilmektedir. Çocuk açısından ise sünnet, arkadaşları arasında statü kazanmak açısından önemli bir olaydır.

Sünnet Ne zaman Yapılmalıdır?

Sünnet genellikle ergenlik çağı öncesi yapılmaktadır. Son zamanlarda yeni doğan bebeklerde cerrahi işlemin kolaylığı, bebekte yara iyileşmesinin çabuk olması, sünnet sonrası bakımın kolaylığı ve psikolojik travma oluşturmaması nedeniyle en ideal yaş olarak kabul edilmektedir.

Her çocuk yapılacak işlem hakkında bilgilendirilmeli.. Sünnette önemli olan, çocuğa yapılacak cerrahi işlemin mümkün olduğunca psikolojik travma oluşturmaktan, hijyenik şartlara uygun ve problemsiz yapılmasıdır. Günümüzde sünnet'in anatomik, fizyolojik, psikolojik açılarından bilgisi olmayan kişiler tarafından, uygun olmayan yerlerde ve koşullarda yapılmasının kabul edilebilir hiç bir gerekçesi olamaz.

Sünnet ne kadar basit gö

Her yaşta sünnet yapılabilmekle beraber 2- 4 yaş arası çocuklarda kimlik gelişimi, ben merkezietçiliği ve uyumsuz olmaları nedeniyle zorunlu olmadıkça sünnet yapılmamalıdır.

nedenle sünnet yapılan yer ve aletlerde sterilizasyon, asepsi, antisepsi gibi tanımladığımız mikrop içermeyen ortam sağ-lanması zorunludur. Sünnet, müslümanlarda Peygamber'in yapılmasını istediği için sünnet olarak adlandırılan, çeşitli toplumlarda yaygın olarak uygulanan cerrahi bir girişimdir. Erkek çocuklarında penis glansını örten derinin belirli bir şekil ve ölçüde kesilmesi olarak uygulanır.

Oğlu, yeğeni, torunu veya bir yakını sünnet olacak kişiler aylar öncesinden bunun telaşına düşüyorlar. Bu tatlı telaşı, erkek çocuk babaları ve aileler yaşamıştır. Kabaca sünnetin ne olduğunu herkes bilse de, konunun uzmanları dışındaki kişiler, tam anlamıyla sünnetin nasıl, ne şekilde, nerede ve kimin tarafında yapılması gerektiği konusunda net bir fikre sahip değil.

Her ne kadar, sünnet bir çok hekim tarafından yapılırsa da, özellikle bu konuya yoğunlaşmış ve seri şekilde sünnet yapan hekim sayısı oldukça az. Sünnet, yıllar boyunca, üroloji uzmanlarının yaptığı ameliyatların sadece küçük bir kısmını oluşturdu. Ameliyat programlarının yoğunluğu ve kısıtlı sayıda cerrahi ekibin olması nedeniyle sünnete gerekli zaman ayırlamadı ve böylece geri planda kaldı. Ülkenin her yerinde sünnet yapabilecek tecrübeli hekim bulunmaması veya hekimlerin sünnete yeterince eğilememesi nedeniyle sünnet kadar önemli bir cerrahi girişim sünnetçilere kaldı. Ne kadar ilginçtir ki, insan vücudunda, hem de en önemli organlarından birisi üzerinde cerrahi girişim yapma izni, cerrahlar dışında sadece sünnetçilerde bulunuyor.

İşinin ehli olan birkaç sünnetçinin yanı sıra son derece hayati hatalar yapan bir çok sünnetçi mevcut. Son yıllarda sünnet yapan hekim sayısının ülke genelinde artmasıyla birlikte sünnetçilerin sünnet yapma yetkisi tartışma konusu olmaya başladı.

Artık günümüz insanı, çocuğuna yapılacak en önemli cerrahi girişimlerden biri olan sünnetin, bu konuda çok bilgili, tecrübeli, ve konunun uzmanı olan bir hekim tarafından yapılmasını tercih ediyor. Ancak, nasıl bir yol izleyeceğini çoğu kişi hala tam olarak bilmiyor. Erkek çocuğun hayatındaki en önemli cerrahi girişimlerden birisi olan sünnet işleminin mutlaka tıp eğitimi, hatta cerrahi eğitim almış uzmanlarca yapılması gerekiyor.

2. Bölüm

DİN VE TIPTA SÜNNET

Yayına Hazırlayan: Prof. Dr. Sefa Saygılı

DİN VE TIPTA SÜNNET

Sünnet, erkek üreme organının (penis) uç kısmını saran (üpta prepisyum adı verilen) sarkık sünnet derisinin yaklaşık dörtte üçünün, cerrahi yolla kesierek alınması ve uç kısmın açığa çıkarılması işlemidir.Yara iyileştikten sonra, penis başı açıkta kalarak kendine has bir görünüm kazanır.

Sünnet, dünya üzerinde en sık uygulanan ve giderek yaygınlaşan cerrahi bir işlemidir. Asırlardan beri inancımız ve geleneklerimiz gereği sürüp gitmektedir. Yani sünnet, bir yönüyle geçmişimizi geleceğimize bağlamaktadır

Son yıllarda İslâm'ı doğrudan hedef alamayan bazı kişiler, erkeklerin sünnetli olduğu ülkemizde sünnet aleyhine yayın yapmaya başladılar. Böylelikle insanımızı birleştiren önemli bir islâmî geleneğe darbe vurmak istiyorlar. Çünkü sünnet olma günümüze kadar İslâm'ın bir şiarı ve alameti olarak milletimizi kaynaştıran bir gelenek olmaya devam etmektedir.Üstelik sünnet, sayısız faydası olan bir ameliyattır.

Yüzyıllardır dinsel sebeplerden ve geleneklerden dolayı sünneti tatbik eden toplumların bu operasyonu yapmasına önemli başka bir faktör daha gösterilmektedir ki, bu da hijyenik gerekliliktir, yani cinsel bölgenin temizliğidir. Erkek cinsel organının üstderisinin iç tabakasında “smegma” denen bir maddeyi salgılayan bezler bulunur. Smegmanın aşırı salgılanması irritasyona (zedelenme, tahriş) ve

zaman geçince keskin bir kokuya sebep olabilir. Bu bölgeyi gerektiği gibi temizlemek için, üstderinin geriye çekilerek yıkanması gerekir. Bu yapılmadığı takdirde bölgede irritasyon ortaya çıkar.

Sünnet, altmışlı yılların ortalarında penis ve rahim ağzı kanserlerinin görülme sıklığıyla ilgili yapılan araştırmalar sonucu, ‘popülerleşmiş ve yaygınlaşmıştır. Hindistan’da sünneti uygulamayan Hindularda penis kanseri görülme riskinin, dini gelenek .plarak tatbik eden Müslümanlara göre anlamlı derecede daha yüksek oranda olduğu bulunmuştur. Başka araştırmalar da penis ve rahim ağzı kanserinin görülme sıklığının sünnet olduklarından dolayı Yahudiler arasında düşük olduğunu istatistiklerle ortaya koymuştur. Böylece kansere sebep olan ajanın smegma olabileceği düşünülmüştür.

Sünnetin Tıbbi Açıdan Faydaları

◆ Sünnet, erkek evlâdımızın hayatının ilk yıllarında idrar yolu enfeksiyonuna yakalanma riskini azaltır.

◆ Ender görülen bir durum olsa da penis kanseri, sünnetli erkeklerde ortadan kalkar, adeta rastlanmaz.

◆ Araştırmalar, sünnetli erkeklerin cinsel yolla bulaşan hastalık-lara yakalanma riskinin daha düşük olduğunu göstermektedir.

◆ Sünnet, çocukluk döneminde meydana gelen üstderi enfeksiyonlarını ortadan kaldırır.

◆ Circumcision (sünnet) fimozis (phimosis) denilen rahatsızlığı yani ileriki yaşlarda üst derinin geriye çekilmesini engelleyen daralmayı önler.

◆ Genital hijyen (cinsel bölgenin temizliği) sünnetten sonra kolaylaşır. Sünnet, smegma birikimini neredeyse tamamen ortadan kaldırır.

◆ Bu saydıklarımız sadece sağlık gerekçelerinden bazıları. Ama sünnet biz Peygamberimizin (s.a.v) tavsiyesi olarak uygularız. Ancak sünnet olmakla, pek çok fayda da sağlamış oluruz.

SÜNNETİN TARİHÇESİ

Sünnet (hitan) ameliyesi ilk insan ve ilk peygamber Hz. Âdem (a.s.) ile başlamıştır. Bütün peygamberler, istisnasız sünneti kavimlerine emretmişlerdir.

Bu durum, Eski Dünya ile birlikte Amerika ve Okyanusya'da da sünnetin yaygın olmasından anlaşılmaktadır. Taş Devri mağara resimlerinde bile sünnetli erkek tasvirlerine rastlanmaktadır.

Günümüzden dört bin yıl önceki Eski Mısırlılarda dahi sünnet âdeti mevcuttu. Tıpta ileri olan

antik Mısır'da temizlik son derecede titizlenilen bir konuydu. Herodot, "Tarih" adlı eserinde bu durumu şöyle nakletmektedir: "Başka yerlerde organlar doğal şekliyle bırakılır. Yalnız Mısırlılar ve bu adeti Mısırlılardan almış olanlar sünnet olurlar. Sünnet olmaları temizliklerindendir, zira temizliği güzelliğe üstün tutarlar.

M.Ö. 1600-1500 yıllarında sünnet işlemi unutulmuş gibiydi. M.Ö. 1800-1500 yılları arasında yaşadığı sanılan **Hız. İbrahim**, sünneti tekrar canlandırmıştır. Sünnetin terk edildiğı yıllarda, Hız. İbrahim **80 yaşında iken** ilahi bir emir ile kendisini ve iki oğlunu (Hız. İsmail ile İshakı) sünnet etmiştir.

“Hz. Musa da, İsrailoğullarına erkek çocukları yedi günlükken sünnet etmeleri emrini vermiştir. Bu yüzden sünnet geleneği diğer bütün eski toplumlarca terk edilmesine rağmen İsrailoğulları arasında, insanların inançlarına bağlılıklarının sembolü olarak geçerliliğini korumuştur. Yahudiler zamanımızda da hep sünnet olmaya devam ederler.

Hristiyanlığın ilk yıllarında Hristiyanlar sünnet oluyorlardı. Daha sonra dinin yayılmasını kolaylaştırmak için sünnet olma mecburiyeti kaldırılmıştır. (*) Böyle olmasına rağmen günümüzde Hristiyanlar arasında da sünnet işlemi tıbbi gerekçelerle giderek yaygınlaşmaktadır.

Bugün ABD’de erkek çocukların % 60’ma sünnet uygulanmaktadır. Güney Kore’de ise erkeklerin tamamına yakını sünnet olmaktadır. Tüm dünyadaki erkeklerin ortalama % 25’i dini, kültürel ve tıbbi gerekçelerle bu ameliyeden geçmiş durumdadır.

Bu yüzden sünnet geleneğini sadece müslümanlara ve Yahudilere has saymak doğru değildir. En az 15 bin yıllık bir geçmiş olduğu sanılmaktadır. Avustralya ve Polinezya yerlilerinden Güney Amerika yerlilerine kadar çok değişik toplumlarda uygulanmış veya uygulanmaktadır. İslamiyet öncesi Araplarda da bir gelenektir.

İncil’de ise
Hz. İsa’nın 8 günlükken
sünnet edildiği ifade
edilmektedir. Yine Hz. Yahya’nın da sünnetli
olduğu kaydedilmiştir.

(*) Son Yıllarda ortaya çıkarılan Barnabas İncil’inde Hz. İsa’yı Allah’ın oğlu demenin yanlış olduğu, kıyamete kadar sünnet olmak gerektiği, domuz etinin yenilmesinin yasak olduğu ve Hz. İsa’nın da sünnet olmayı emrettiği bildirilmektedir. (**Barnabas İncili**/ Kültür ve Yayın Birliği, İstanbul)

İSLÂMA GÖRE SÜNNET

Kur'an-ı Kerim'de sünnet ile ilgili doğrudan bir bilgi olmamakla beraber Hz. İbrahim'in dinine uymamız emredildiğinden, sünnet Müslüman erkeklere zorunlu kılınmış olmaktadır:

Peygamberimiz bir rivayete göre sünnetli doğmuş; bir rivayete göre de sekiz günlükken dedesi Abdülmuttalib tarafından sünnet edilmiştir.

*“Şimdi Ey Muhammedi Sana!
Doğruya yönelen, puta tapanlardan olmayan İbrahim'in
dinine uy, diye vahy ettik.”* (Nahl, 16/23.)

İslâm'ın yayıldığı yıllarda sünnet yedinci, sekizinci veya on üçüncü günlerde yapılırdı. Hz. Muhammed (s.a.v.)'in torunları olan Hz. Hasan ve Hz. Hüseyin yedi günlükken sünnet edilmiştir. Ancak daha sonra Yahudilerin âdetine benzemesin diye sünnet daha ileri yaşlarda yapılmaya başlanmıştır. Çünkü Yahudiler sünneti doğumdan hemen sonra yapmaktadırlar.

Kur'an'da “sünnet” (hitan) ile ilgili bir ayet bulunmamakla birlikte, Müslümanlığın alameti (simgesi) olarak kabul edilmiştir. Atası Hz. İbrahim'in bu güzel geleneğini, Hz. Peygamber de devam ettirmiş ve çeşitli hadislerinde ümmetine ısrarla tavsiye etmiştir.

“Dört şey peygamberlerin
sünnetlerindendir:

1. Sünnet olmak
2. Misvak kullanmak
3. Güzel koku sürünmek
4. Evlenmek.”

“Beş şey İslâm fıtratındandır:

1. Sünnet olmak
2. Kasık kıllarını temizlemek
3. Koltuk altı kıllarını temiz-
lemek
4. Bıyığı kısaltmak
5. Tırnakları kesmek.”

“Sünnet yedi yaşına girince
müstehab, on yaşında
vaciptir.”

SÜNNET DUASI

E’ûzü billâhi mineşşeytânirracîm. El-hamdü
lillâhi rabbi’l-‘âlemin. Ves-salâtü ves-selâmü
‘alâ rasûlinâ Muhammedin ve ‘alâ âlihî ve
sahbihî ecma’în.

Bismillâhirrahmânirrahîm. Rabbenâ heb-
lenâ min ezvâcinâ ve zürriyyâtinâ kurrate a’yu-
nin vec’alnâ lil müttekîne imâmâ. Allâhüm-meksir
mâlehû ve vele-dehû ve bârik lehû fî mâ a’taytehû.

“Alemlerin Rabbi Allah’a hamdolsun. Peygamberimiz Hz.
Muhammed’e âl ve ashabının hepsine salat ve selam olsun.

Kovulmuş şeytandan Allah’a sığınırım. Rahman ve Rahim Allah’ın
adı ile. *“Ey Rabbimiz! Eşlerimizi ve çocuklarımızı bize göz aydınlığı
kıl ve bizi Allah’a karşı gelmekten sakınanlara önder eyle” (Furkan/74)*
*“Allahım bu kulunun evladını, malını ve ona verdiklerin mübarek
eyle” (Buhârî, Deavat, 25)*

Ya Rab! Sünneti gerçekleştirilen yavrumuza acı, elem ve ızdırap
çektirme. Onu lütfunla ve merhametinle sevindir, mesrur eyle. Sevgili
peygamberimiz Hz. Muhammed’in nurlu ve kutlu yolundan ayırma.
O’nun yüce ahlakından nasiplenerek, İslam ahlakı ile yetişmesini
nesip eyle. Sünnet-i Seniyye’yi anlayarak, idrak etmeyi, iman-ı kâmil
ile şereflenerek, dini gayret üzere bulunmayı lütfeyle.

KAÇ YAŞINDA SÜNNET OLMALI?

Bu hususta değişik düşünce ve uygulamalar vardır. Birçok uzman, sünnetin zamanlamasının çocuğun psikolojik gelişimi açısından önem taşıdığı konusunda hem-fikirdir. Bebeğin ilk üç ayında yapılan sünnet; cerrahi işlem ve bakım açısından daha kolaydır, bebekte yara iyileşmesi daha çabuktur.

Yine yenidoğan dönemin de yapılan sünnet, çocuk yaşta gelişebilecek sünnet derisinin ucunda darlık bulunması, penis başının sünnet derisi ile boğulması ve iltihaplanma gibi rahatsızlıkların oluşumunu da tamamen ortadan kaldırmaktadır

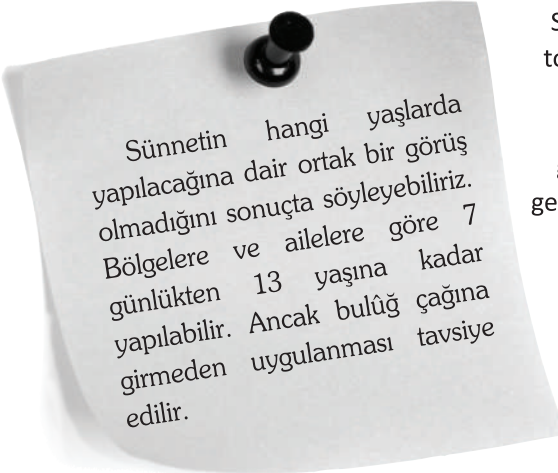
Bazı uzmanlar ise, 3-6 yaş döneminin çocukların cinsel gelişmeleri açısından önemli olduğunu ve çocukta psikik (ruhsal) travma oluşabileceği iddiasıyla tavsiye etmemekte, okul çağının beklenmesi gerektiğini ileri sürmektedirler. Bu da yeniden güncel bilgiler ışığında araştırılması gereken husustur. Bizim görüşümüz; çocukların her yaşta sünnet olabilecekleridir.

Zaten toplumumuzda, erkek olabilmek için sünnetin mecbur olduğu inancı o kadar yaygın ve güçlüdür ki, sünnet olmamışlık, neredeyse erkek olmamışlıkla; toplum dışı olmakla özdeşleştirilmekte ve bu işlem önemli bir benlik ihtiyacı haline gelmektedir. Dolayısıyla cinsel travma söz konusu olmamaktadır.

Bu konuda fikrini aldığım, ülkemizin seçkin üroloji uzmanlarından Op. Dr. Mehmet Silay: *“3-6 yaş arası çocuk, sünnetin manasını tam*

anlayamıyor, panik yapabiliyor ve ters şeyler düşünebiliyor. Bence bu yaşlar o yüzden uygun değil” demiştir.

Zaten ülkemizde sünnet genellikle 6-7 yaş sonrası yapılmaktadır. Bu yaşlardaki çocuğun, sünnet işlemini daha gerçekçi olarak değerlendirebileceği doğrudur. Ayrıca çeşitli töre ve törenleri hissedip kavrayarak, birtakim eziklikler oluşmasının aksine, daha bir özgüvenle bu olayı atlatacaktır.

Sünnetin hangi yaşlarda yapılacağına dair ortak bir görüş olmadığını sonuçta söyleyebiliriz. Bölgelere ve ailelere göre 7 günlükten 13 yaşına kadar yapılabilir. Ancak bulûğ çağına girmeden uygulanması tavsiye edilir.

Sünnet yaşı toplumdan topluma değişmektedir. Afrika, Avustralya, Polinezya kabilelerinde ergenlikten yetişkin çağına geçiş döneminde yapılan başlatma törenlerinin (initiation rites) bir parçası olarak; Yahudilerde de doğumdan sonra ilk 7 günde; müslümanlarda erken çocukluk yaşlarından ergenlik çağına kadar uzanan herhangi bir yaşta uygulanmaktadır.

Ömer Nasuhi Bilmen, Büyük İlmihal adlı eserinde sünnetin yedini-oniki yaş arasında yapılabileceğini; ancak daha evvel de yapılmasının caiz olduğunu bildirmektedir.

Türk toplumunda erkek çocukların en az % 50'si 3-7 yaşları arasında, % 25-30'u 8-11 yaşları arasında ve geriye kalanların da 3 yaşından önce veya 11 yaşından sonra sünnet olduklarını, yapılan istatistikler göstermektedir.

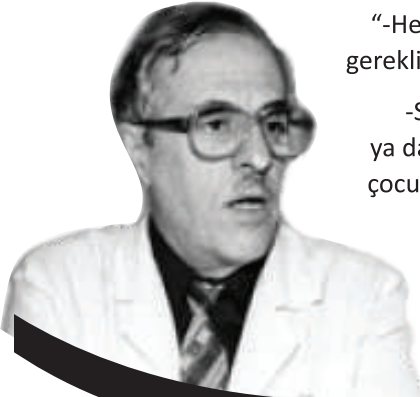
SÜNNETİ KİM YAPMALI?

Sünnet muhakkak ehil ve tecrübeli bir kişi tarafından, temizlik kurallarına uyularak yapılmalıdır Çocuk psiko-lojik olarak hazırlanmalı, kendisine ne uygulanacağı konusunda bilgilendirilmelidir. Mevlüt Ozcan hocamız, sünnetin uzmanlar tarafından yapılmasının gerekliliğini bu yüzden vurguluyor.

Prof. Dr. Asaf Ataseven “Tarih Boyunca Sünnet” adlı kitabında “İdeal olanı, sünnetin bir cerrah, bir ürolog tarafından yapılmasıdır” dedikten sonra, bunun faydalarını şöyle sıralamaktadır:

“-Hemofili hastalığı mevcudiyetinde gerekli önlemler alınır.

-Sünnet ekseriya genel anestezi ya da lokal anestezi ile yapıldığından çocuklar ağrı duymazlar.Sünnet yarası dikildiği için, yara birkaç gün içinde iyi olur.”

SÜNNET NİÇİN GEREKLİDİR?

internette sünnetle ilgili bir siteden, İngilizce'den birebir olarak tercüme ettiğimiz bu VI. Bölüm'de sünnetin hangi gerekçelerle uygulandığı anlatılmaktadır (yazanın Hristiyan olduğunu belirtelim)

Üstderi (prepisyum) darlığı

Bebeklikten sonra üst deri, penis başının tamamının ortaya çıkabileceği şekilde geriye çekilebilecek ve yine acı ve zorlanma olmadan ileri çekilebilecek kadar gevşek olmalıdır. Ergin gençlerde ise bu hareket, penis ereksiyon (sertleşme) halindeyken yapılabilmelidir. Eğer hiç geri çekilemiyorsa (fimozis), yıkamak ve temizlemek mümkün olmaz ve aradaki hoşlukta smegma denilen salgı maddesi birikir. Yetişkinlerde ise bu problem aynı zamanda cinsel ilişkiyi tatmin edici olmaktan çıkarır ve yeterli penetrasyon olmamasından dolayı vajende (hazne) az semen kalmasına sebep olduğundan kısırlığa yol açabilir,

Zaman zaman idrar yolu o karlar daralır ki idrar yapmayı zorlaştırır. Dar bir prepisyum zorla geri çekilirse (örneğin ilişki sırasında) sıkışıp yeniden geri çekilmez hale gelebilir parafimozis). Bu acı verici durumda üstderi, glansı sıkıştırır ve acil müdahale gerekir. Fimozis, incinme kaynaklı enflamasyonu (iltihap) takip edebilir ya da gelişimsel bir anormallik olabilir. Anne babalar, oğulların hayatına daha önceki gelişimsel döneminde gayet normal olduğundan emin oldukları için

sünnete ihtiyacı olduğunu öğrenince çoğunlukla şaşırırlar. Bunun açıklaması şudur: Ergenlikten önce prepisyumdaki açıklık, glansın içinden geçebileceği kadar geniştir. Fakat ergenlikten sonra penisin hızla büyümesi sırasında, üst derinin sadece glansı örten kısmı genişler.

Sonuç olarak, glansın ötesindeki prepisyum ucu büyümmez; açıklık aynı ebatta kalır ve çok daha genişleyen glans, artık prepisyum içinden geçemez hale gelir. Dar bir prepisyum (üstderi) esnetilerek tedavi edilemez. Çünkü kabuk bağlayarak iyileşen küçük çatlak veya yırtıklar durumu daha da kötüleştirir.

İltihaplı haller (enflamasyon)

Yeterli hijyene rağmen üstderinin iç kısmında ve penis başında (glans) sürekli nükseden acı, kaşıntı veya kızartı görülebilir. Bu, balanitis denen bir durumdur. Zaman zaman gonoreye (belsoğukluğu) benzeyen cerahatlı, akut bir akıntı da olabilir.

Balanitis aynı zamanda çocuklukta prepisyumun, yıkamanın mümkün olmadığı glanstaki tamamen ayrılmadan önce de meydana gelebilir. Uzun bir prepisyuma sahip olmak genellikle bu durumun koşullarını hazırlar. Nemi tutar; bu durum çoğunlukla sıcak havada hazırlanır (yaz balanitis). Balanitis, özellikle de sporcularda ve çok terleyen insanlarda ortaya çıkar. Akut birkaç atak ya da nükseden hafif ataklar, üstderinin kabuk bağlamasıyla iyileşir ve fimozis gelişir. Benzer şekilde, glansı etkileyen enflamasyon da derinin kabuk bağlamasıyla ve idrar yolunun daralmasıyla (meatal stenosis) iyileşebilir, idrarın geçişi zorlaştığı takdirde yolu genişletmek için bir operasyon (meatotomi) gerekebilir. Nemli bir prepisyumun altında çok çeşitli bakteriler üreyecektir ve sünnetle daimi olarak kuru hale getirilene kadar, bunların kökünün kazınması zordur. Bir mantar enfeksiyonu olan pamukçuk ya da monilia, “hap” kullanan kadınların va-jeninde oldukça sık görülür ve bu kadınların eşleri “pamukçuk balanitis”ne yakalanmaya meyyalıdır. idrarlarında şekerin varlığından

dolayı diyabetikler de balanitise eğilimlidir.

Aynı şekilde, prepisyum altında bir virüs enfeksiyonundan kaynaklanan şişliklerin tedavi edilmesi, sünnet yapılana kadar zordur. Bir kişide balanitis varsa, tıbbi tavsiyelere uymalı ve güçlü bir antiseptik kullanmamalıdır. Bu durumu kötüleştirebilir.

Yırtık veya dar frenulum

Frenum olarak da bilinen frenulum, prepisyumun iç kısmını penisin alt yüzeyinde glansa bağlayan bir kan damarı ve duyu sinirleri barındıran bir deri şerididir. Geriye doğru çekilirken prepisyum, frenulumu çeker ve cinsel ilişki sırasında tam penetrasyon halinde frenulum oldukça gergindir. Eğer frenulum kısa ya da darsa, tam penetrasyon birkaç yıl sürebilecek rahatsızlığa neden olabilir ya da yapı yırtılarak daha u/ün sürecektir ağırlı bir yaraya sebebiyet verebilir. Zaman zaman acil müdahale gerektiren kanamalar meydana gelir.

Frenulumun cerrahi müdahaleyle ayrılması, genellikle bu sorunu çözer ve bu lokal anesteziyle rahatlıkla yapılabilir. Bazı frenulum bölgesindeki gerginliği rahatlatmak için de lünnet yapılması gerekebilir. Çocuk prepisyumunu tamamen geriye çekebilmeli ve prepisyumu, ereksiyon halindeki penis boyunca acı vermeden ya da glansı belirgin bir biçimde aşağı doğru eğmeden düz bir şekilde durabilmelidir.

Dini gerekçe

Bu operasyon, Yahudi erkek bebekler ve bulûğ çağına girmemiş Müslüman erkekler için dini bir vecibedir. Çocukların kendilerini toplumun bir parçası olarak ve topluma kabul edildiklerini hissetmeleri için dini âdet ve geleneğe uygun şekilde yapılmalıdır. Ebeveyn arzusu

Dini sebeplerden başka nedenlerle de doğumda rutin sünnet yapılması, bazı ülkelerde âdetten bir uygulamadır. ABD, Kanada, Avustralya ve Yeni Zelanda’da çoğu erkek, doğumdan kısa süre sonra

sünnet edilir. Yakın zamanlara kadar Avrupa Kitası'nda bu durum enderdi. Günümüzde ise oldukça yaygınlaşmıştır.

İngiltere'de rutin bebek sünneti zenginler ya da üst sınıflar arasında çok daha yaygındır. Prens Charles'ın Mohel adı verilen bir Yahudi sünnetçi tarafından sünnet edildiği ve erkek kardeşiyle oğullarının da sünnetli olduğu, halk arasında bilinmektedir.

Her anne-baba, çocuğu için kendine göre en iyisini yapmak ister ve buna, sünnetin faydalarına dair samimi bir inanç da dahil olabilir. Operasyonun yapılmasını isteyen ebeveynlerin en çok gösterdikleri sebepler "Babası da oldu". "Daha hijyenik" ve "İleriki yaşlarda sıkıntıdan kurtulur" düşünceleridir. Operasyonu ileriki yaşlarda geçirmiş olmaktan dolayı

hatıraları olan bir babanın, oğlunu bu nedenle doğumda sünnet ettirmek istemesini anlayabiliriz. Aynı şekilde bir büyük oğul ya da bir akraba çocuğu, çocukluğunun ilerleyen yıllarında sünnetten dolayı sıkıntı çekmişse böyle bir talep yine anlaşılabilir.

Sünnet edilme isteği

Bir erkeğin penisinin boyutu ya da görüntüsünden memnun olmaması az rastlanan bir durum değildir. Birçok erkek, genellikle erkek kardeşlerinin ya da okul arkadaşlarının sünnetli organlarını gördükten sonra oluşan yoğun bir Sünnet edilme arzusu duyar. Zamanla penisinin görüntüsünün iyileşmesiyle ilgili başlangıçtaki bu basit istek bir obsesyona dönüşür ve kişi üst deri varlığının cinsel hayatını etkilediğini hissetmeye başlar. Eğer doktoruna açılacak kadar cesaretliyse, kendisine penisinin gayet normal olduğu, operasyona gerek olmadığı ve bir cerrahla değil bir psikiyatristle görüşmesi gerektiği söylenecektir. Çoğu cerrah özel hasta bile olsa bu talihsiz kişileri ameliyat etmeye sıcak bakmaz ve bunu reddeder.

Doktorların bu konudaki tavrı çok tutarsızdır; öyle ki göğüslerinin ya da burnunun doğru büyüklükte olmadığını düşünen bir kadın, ruhsal durumu (psikolojik yapısı) hiç soruşturulmadan bir plastik cerraha gönderilmektedir. Sünnet gibi oldukça faydalı ve basit bir operasyonu reddetmeleri ise anlaşılır gibi değildir.

Özet ve Yorumlar

Fimozis ve daimi balanitis, (ingiltere’de) sünnetin en yaygın tıbbi nedenleridir. Bu hastalıklar bir kişide varsa sünnet olması gerekir, çünkü bunlar zamanla kötüleşecektir ve hayatın ilerleyen yıllarında daha ciddi komplikasyonlara yol açabilirler. Şöyle ki, ortaya çıkan kısırdöngüde balanitis, fimozişi doğurur; fimozis ise penisin yıkanmasına engel olduğundan hijyen yetersizliğinden dolayı, başka balanitis ataklarına sebep olur.

Penis kanserine yakalanan erkekler genellikle 20-40 bir fimozis veya kronik balanitis geçmişi gösterir ve bunlar basit birer sıkıntıdan ibaret değildir. Penis rahatsızlıklarının kalıtsal olup olmadığı genel olarak bilinmemektedir; bu sebeple prepisyumu ya da frenulumuyla ilgili sorunu olan erkeklerin önleyici tedbir olarak oğullarını sünnet ettirmeyi ciddi bir şekilde düşünmesi gerekir.

SÜNNET TAVSİYE EDİLEN HALLER (*)

İklim veya meslek

Balanitis ve komplikasyonları herhangi bir ülkede ortaya çıkabilir, fakat sıcak iklimde yaşayan insanlarda ortaya çıkması çok daha muhtemeldir. Sıcak ve nemli ülkelerin sakinleri bu problemlerin farkındadır.

Balanitis ve komplikasyonları herhangi bir ülkede ortaya çıkabilir, fakat sıcak iklimde yaşayan insanlarda ortaya çıkması çok daha muhtemeldir. Sıcak ve nemli ülkelerin sakinleri bu problemlerin farkındadır ve önleyici tedbir olarak çocuklukta rutin sünneti uygulamaktadırlar. Tüccarlar, denizciler, özellikle de makine dairesi personeli de risk altındadır ve sünnet mecbur olmasa da makul bir tedbirdir ve çalıştıran firmalar tarafından tavsiye edilmektedir. Yurt dışında veya denizde birinin sıkıntı yaşayacağı öngörülemez de, üst deri enflamasyonu için operasyonun gerekli olduğunu, ilkel şartlardaki ve tıbbi yardımın mevcut olmadığı bir zamanda öğrenmektense İngiltere’de ideal koşullarda ve müsait bir zamanda normal bir prepsiyumu kaybetmek, herhalde daha makuldür.

Normal penis, sünnetten sonra hızla iyileşir; fakat tropikal şartlarda iyileşme gecikebilir ve özellikle de balanitis varsa yara enfeksiyonu

(*) Bu bölüm yine internetteki sünnetle ilgili siteden tercümedir.

kapabilir. Tropikal balanitis atağı yüzünden çalışamamak, zaten yeterince rahatsız edicidir ama bunun zührevi bir hastalık olmadığına kimse inanmayacaktır!..

Sarkık üstderi

Gördüğümüz gibi erkek popülasyonunun yarısından fazlasında prepişyum, gelişme döneminde kısalan glansı kısmen ya da tamamen ortaya çıkarır lakat gen kalan kısımda uzun bebeklik formu devam eder Uzun bir üstderinin varlığını devam ettirmesi bu durumla ilişkilendirilen rahatsızlıkların görülme oranındaki artıştan dolayı normal gelişmede bir kusur olarak görülmelidir.

Üstderi uzunluğu kalıtsal bir özelliktir; bundan dolayı bir erkek uzun prepişyumu sorun olarak görüyorsa oğullarının da küçükken sünnet edilmiş olma arzusuyla büyümeleri muhtemeldir. Uzun bir üstderi nemi tutar; bu nedenle prepişyumla glansın iç kısmı beyaz, ıslak ve kötü kokulu bir hal alır. Canlılığını kaybeden dokularda balanitis gelişir ve enflamasyon hafif de olsa birkaç yıl içinde bunu fimozis takip edebilir.

Uzun bir prepişyum prematüre ya da erken ejakulasyonun anatomik nedeni olabilir; bu durumda erkek, cinsel ilişki sırasında çok çabuk, hatta bazen vajene bile girmeden boşalır.

Anlaşıldığı kadarıyla glans, üstderinin aşırılığından ve bir dereceye kadar balanitisten kaynaklı bir aşın korunma kombinasyonundan dolayı fazla hassastır. Uzun bir üstderi aynı zamanda büyüklüğünden dolayı ilişki sırasında rahatsızlık da verebilir. Prepişyumun aşırılığı sosyal bir utanca sebep olabilir. Oldukça uzun bir üstderiyle ilişkilendirilen bu sıkıntı, bunu daha fazla ya da istenmeyen bir deri parçası olduğunu ve bu deriyi cerrahi müdahaleyle kısaltarak gelişim sürecini tamamlamanın daha iyi olacağını düşündürmektedir. İngiltere’de yaşayan uzun prepişyumlu bir erkekte üstderiyle ilgili rahatsızlıkların ortaya çıkma riskinin, örneğin tetanos tüberküloz, çocuk felci ya da muhtemelen korumalı olduğu başka hastalıklara yakalanma riskinden çok daha büyük olması kayda değerdir.

Çok gevşek sünnet derisi

Dar bir prepisyumun sünnet için kesin bir endikasyon olduğu görüldükten sonra oldukça gevşek bir prepisyumun bir avantaj olması beklenebilir. Gevşek ve kısa bir üstderi cinsel ilişki sırasında genellikle sıkıntı meydana getirmez, ama gündelik işler sırasında ileri geri oynayarak bir yakalık gibi geriye çekilmiş halde kalmaz da ileriye doğru kayarak glansı tekrar örttüğünde sıkıntı olabilir. Erkek ilişki sırasında üstlerinin altında adeta mastürbasyon yapar ve eşi uyanm yetersizliğinden şikâyet eder.

Fiziksel veya zihinsel engel

Ciddi derecede fiziksel engelli erkekler genital (cinsel) bölgelerini yıkamayabilir, zihinsel engellilerse bunun her gün yapılması gerektiğini öğrenemeyebilirler ya da anlamayabilir. Bu sebeple onları bu sorundan ve bundan kaynaklanan ciddi enfeksiyon riskinden sünnet yaptırarak kurtarmak iyidir. Özürlü derecesi bebeklikten belliyse o zaman bu dönem, aksi halde de ergenlik öncesi operasyonun yapılması için en uygun zamandır. Ciddi derece engelli olan çocuk bir bakım kurumunda yaşayacaksa (haftada sadece bir gün kalsa bile) gereksiz rahatsızlığa meydan vermemek için buraya başlamadan önce sünnet edilmesi gerekir.

Görüldüğü gibi sünnetin uygulama gerekçeleri pek çoktur. Dinen gerektirmesi yanında hijyen (temizlik) açısından ve sağlığa katkısı sebebiyle de yapılmaktadır.

Önemli sağlık problemlerini tekrarlarsak:

Fimozis rahatsızlığı, sünnet derisinin ileri derecede darlığı olup, tamamen geriye doğru çekilmemesidir. Bu durum çocuğun idrarını rahatlıkla yapabilmesini önlediği gibi, sünnet derisinin iltihaplanmasına (**postit**), penis başının iltihap kapmasına (**balanit**) veya idrar yollarında enfeksiyonlara zemin hazırlayabilir.

Parafimozis; darlık nedeniyle geriye çekilen derinin eski haline

getirilmemesine bağlı olarak prepisyum ve penis başında şişme olmasıdır. Her iki durumda da çocuğun erken sünnet edilmesi gerekir.

Sünnetli erkek kardeş varsa

Bazı çocuklar, sünnet statüsü bakımından erkek kardeşlerinden farklıysa sıkıntı belirtileri gösterir. Bu durum, bilhassa sünnet edilmemiş küçük bir çocuk kendisi ile sünnetli ağabeyi ya da ağabeyleri arasındaki farkları algılamaya başladığı zaman geçerlidir. Sonuçta ortaya çıkan psikolojik rahatsızlık, enürezis (yatak ıslatma) de dahil çeşitli sorunlara yol açabilir.

Ebeveynler bu sebeple büyük oğulları sünnet olmuşsa küçük oğullarının doğumda sünnet edilmesini yada benzer şekilde oğullarından birinin tıbbi nedenlerden ötürü sünnet edilmesini düşünmek isteyebilir. Ayrıca oğullardan birinin tıbbi nedenlerden ötürü sünnet olması gerekiyorsa, anne-baba çocukların birbirinden farklı olmaması ve gelecekteki muhtemelen sorunlardan kaçınmak amacıyla, hem küçük hem büyük bütün erkek kardeşleri aynı anda sünnet ettirmeyi tercih edebilir.

Tatmin etmeyen sünnet

İngiltere'deki erkeklerin % 10 ila % 16'sı sünnetlidir ve bu kişilerin çoğu, operasyon sonunda ilişki sırasında iyi fonksiyon gösteren, iyi bir görüntüye sahip ve sorunsuz bir penise sahip olmaktan memnundur. Tıbbi nedenlerden (genellikle fimozis) kaynaklanan sünnette, prepisyum tamamen alınmayabilir ve penis, doğuştan kısa prepisyuma sahip erkeklerin yaklaşık % 20'sinde, benzer bir görünüm kazanır. Hasta genelde oldukça memnundur, çünkü operasyon rahatsızlığını tedavi etmiştir ve prepisyumdan geri kalan kısım, artık sıkıntı oluşturmaz. Azınlık bir grup ise sünnetlerinden memnun olmaz. Çünkü prepisyum kalmıyorsa dolayısı ile penis dağınık görünmektedir ya da çirkin bir yara izi kalmış ve zaman zaman da operasyonun yapıldığı gaye olan balanitis tedavi etmemiştir.

Sünnetini fonksiyonel veya estetik açıdan tatmin edici bulmayan

kişi daha iyi bir “nihai” sonuca ulaşmak için yeniden sünnet edilebilir.

Sünnet aleyhtarı olan bazı kişiler sünnetin kişiye acı verdiğini ileri sürmektedirler. Amerikan Üroloji Birliği’nin internet sitesine tecrübelerini yazıp gönderen ve oradan tercüme ettiğimiz yazısında Dr. Alan şunları söylüyor:

“Bazı ebeveynler çocuklarının acı çekmesinden endişe eder. Ağrı kesici (anestezi) olmadan sünnet edilen bebekler biraz acı hissedecektir. Nabızları ve kan basınçları artabilir. Bu semptomlar (belirtiler) genellikle 24 saat içinde kaybolur. Ağlayabilirler, fakat genellikle prosedürden kısa süre sonra yatışırlar. Bir penis sinir bloğu oluşturmak amacıyla bir lokal anestetik emekte edilebilir ve bunun bebeklerde acı ve gerginliği azalttığı kanıtlanmıştır. Ayrıca bebeğe şekerli bir solüsyon emdirmenin ve tropikal anestetik merhemlerin kullanılması da faydalıdır. Ağrı kesici olup olmadığını ve bunun bebeğinize uygun olup olmadığını öğrenmek için mutlaka hekiminize danışın. Ağrı kesici kullanmakla ilgili problemler nadir görülür ve genellikle ciddi değildir.

Bebeklik sonrası sünneti seçerseniz, acıyla ilgili olarak, bir yetişkin iken hiçbir tıbbi gereksinim olmadan sünnet edildiğimi söyleyebilirim. Üstderim kısa ve gevşekti ve glansım günüşiğine gayet alışkındı. Büyük oğlum kötü fimozis ve yapışmalardan dolayı (glansı daha önce hiç ortada değildi) 9 yaşında sünnet edildi. İkimiz de operasyondan sonra önemli bir ağrı çekmedik. Doktorlarımızın ilaç vermiş olmasına rağmen, sünnetten sonra ikimiz de ağrı kesici almadık.”

Olası sosyal ve psikolojik sonuçlar nelerdir?

Yukarıdan da anlayabileceğimiz gibi **sünnetin pek çok tıbbi yararı vardır. Fakat sünnet tıbbi faydalardan çok genellikle dini, sosyal ve kültürel nedenlerden ötürü yapılmaktadır.** Erkek çocuklar için sünnet düşünülürken çoğu zaman bu sebepler belirleyici olmaktadır.

Yakın, dönemde yapılan araştırmalar, sünnetsiz çocukların durumlarından, sünnetli akranları kadar memnun olmadıklarını

göstermektedir. Sünnet yeni yetmeler arasında sık sık sohbet konusu olmakta ve ayrıca gençler için yapılan televizyon programlarında da bu konudan bahsedilmektedir. Bu nedenle çocuğunuzun sünnet durumu konusunda bilgili ve memnun olması önemlidir. Ebeveyn olarak sizin de muhtemel tıbbi, sosyal ve psikolojik faydaları, oğlunuzun sizin vereceğiniz karardan dolayı mutsuz olabileme ihtimalinin karşısına koymamz gerekmektedir. Nihayet, psikolojik ve sosyal faktörlerin tıbbi hususlardan daha ağır basması muhtemeldir. Bunu, sünnetsiz bir erkekle konuştuğunuz zaman da göreceğiniz gibi, az sayıdaki sünnetsiz erkekten biri olmak istemeyecektir!

Her erkek bebek sünnet edilebilir mi?

Sağlıklı ve normal zamanında doğmuş erkek bebeklerin hemen hepsi sünnet edilebilir. Çocuğunuz prematüre ise ya da sağlık sorunları varsa, sünnetin çocuğunuza mümkün olup olmadığını hekiminize sormalısınız.

Sünnetten sonra oğlumda neler görmeyi beklemem gerekir?

Bebek sünnetinden sonra, penisin ucu hassas ya da sarımsı görülebilir. Eğer bandaj varsa penisin enfeksiyon olmaması için her bez değiştirme sırasında bandaj da değiştirilmelidir. Bandajın yapışmasına engel olmak için saf vazelin kullanılabilir. Bazen plastik çan (plastibell) denen bir aygıt kullanılır; bu durumda oğlunuzda bandaj olmaz. Bu aygıtın plastik kenarı genellikle sünnetten 5 ila 8 gün sonra düşer. İki tür korumayla da penisin tamamen iyileşmesi yaklaşık 1 hafta ila 10 gün sürer.

Amerikan Üroloji Birliği bebek sünnetiyle ilgili ne demektedir?

Amerikan Üroloji Birliği, yenidoğan sünnetinin muhtemel faydaları ve avantajları olmasının yanı sıra dezavantaj ve riskleri de olduğuna inanmaktadır. Yenidoğan sünneti uzman bir cerrah tarafından yapıldığı zaman genelde hızlı ve güvenli bir prosedürdür. Sünnetin kanama, enfeksiyon ve penis incinmesi gibi doğrudan riskleri vardır ve ayrıca gömülmüş penis, metal stenosis, deri köprüler, chordee ve kötü estetik görünüm gibi daha sonra fark edilen komplikasyonlar da olabilir. Bu komplikasyonların bir kısmı cerrahi düzeltme gerektirebilir. Buna rağmen tercih edilen işlem olarak sağlıklı yenidoğanlara uygulandığı zaman, ciddi komplikasyonların yüzde üç oranında olduğu bildirilmektedir.

Doğru şekilde yapılan yenidoğan sünneti; fimozis, parafimozis ve balanopositi önler ve ABD'deki erkekler arasında penis kanserinin görülme sıklığındaki bir azalmayla bağlantılandırılabilir. Buna ilâveten,

Rutin bebek sünnetinden sonra ortaya çıkabilecek herhangi bir sorun var mıdır?

Sünnetten sonraki sorunlar çok enderdir. Fakat yine de şu durumlarda derhal hekiminizi aramanız gerekir:

* Sünnetten sonraki 4 ila 6 saat içinde bebeğiniz idrarını normal olarak yapamıyorsa.

* Sürekli kanama varsa.

* Penisin ucu çevresinde 3 ila 5 gün sonra kötüleşiyor gibi görünen bir kırmızılık varsa. Penisin ucu çevresinde küçük sarı bir akıntı ya da tabaka olması normaldir, ancak bunun bir haftadan fazla sürmemesi gerekir.

yenidoğanda üstderi ile idrar yolu enfeksiyonları arasında bir bağlantı var gibi görünmektedir. Hayatin ilk üç ila altı ayında idrar yolu enfeksiyonlarının görülme sıklığı sünnetsizlerde sünnetli çocuklara göre en az on kat daha yüksektir. Sünneti, cinsel yolla bulaşan hastalıkların görülme sıklığındaki azalmayla ilişkilendiren kanıtlar çelişkilidir. Az sayıdaki çocuklarda sünneti genellikle genel anestezi altında yapmak gerekir.

Sünnet ebeveynlerle tartışılıp bilgilendirilmiş olur alınırken, tıbbi faydalarla riskler, etnik, kültürel, dini ve bireysel tercihler göz önünde bulundurulmalıdır. Sünnetin ileriye dönük faydaları da hesaba katılmalıdır. Bir erkek sünnet edilmemişse, aşağıdaki hastalıkların riski şöyledir (Yani sünnet edilmişlerde bu oranda risk düşmektedir):

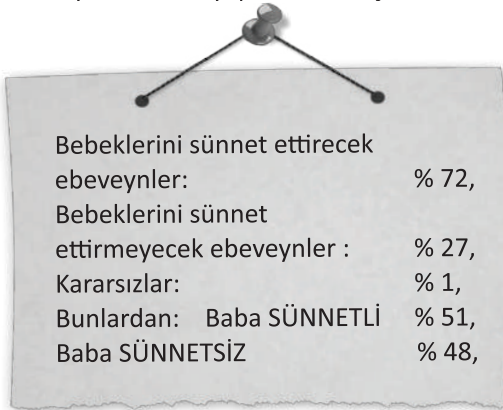
Cinsel yolla bulaşan hastalıklar	
(HIV değil)	4'te 1
HIV (AİDS)	300'de 1
Penis kanseri	400-600'de 1
İdrar yolu enfeksiyonları	25-100'de 1
Balanopostit (penisbaşı ve üstderi enf.	6'da 1
Gerçek fimozis (idrar akışında tıkanma)	10-50'de 1

SÜNNETİ TERCİH SÜRÜYOR

İnternet araştırması ABD ve Avrupa ülkelerinde ebeveynlerin hala oğullarını üstelik dinî gereklilik de olmadan sünnet ettirmeyi tercih ettiklerini ortaya koymaktadır.

Lehte ve aleyhte bütün iddialar okunduktan ve mevcut pek çok web sitesindeki bütün kanıt ve bilgilere bakıldıktan sonra, 11,644 ebeveyn üzerinde yapılan bir araştırmanın sonuçları şöyledir:

Bebeklerini sünnet ettirecek ebeveynler:	% 72,
Bebeklerini sünnet ettirmeyecek ebeveynler :	% 27,
Kararsızlar:	% 1,
Bunlardan: Baba SÜNNETLİ	% 51,
Baba SÜNNETSİZ	% 48,

Sünnetsiz olmalarına rağmen çocuğu nu sünnet ettirmeyi düşünen babaların çokluğu, gelecekte sünnetin daha da yaygınlaşacağını göstermektedir.

Farshi ve arkadaşları İngiltere’de tahmin edilebilenin

çok üzerinde bir oranda sünnet yapıldığını ifade etmekte ve her yıl 30 bin kişinin sünnet edildiğini, 1995-96 yılları arasına ait sağlık departmanı istatistiklerine göre 15 yaşın altındaki erkek çocuklarının % 62’sinin sünnetli olduğunu bildirmektedirler. (A Study Clinical Opinion and Practice Regarding Circumcision, Arch Dis Child, 2000, 83: 393-396)

Kanada’da sünnetli erkeklerin oranı % 48 olarak kaydedilmektedir. Güney Koreli erkeklerin ise % 90’dan fazlası sünnet olmaktadır. (Kadioğlu,

Ayder ve Bekiryazıcı Dini ve Tıbbi Açıdan Sünnet. A.Ün. İlah. Fak. Dergisi, sayı: 25, 2006)

1) SÜNNET HİJYEN İÇİN GEREKLİ

Sabun ve suyun penis hijyen (temizliği) için yeterli olduğunu ve sünnetin gereksiz olduğunu savunanlar, pek çok erkeğin tuvaletlerinin bu kısmını unuttuğunu ya da ihmal ettiğini görmezden gelmektedir.

Ebeveynler oğullarına bu işi kendi başına yapabilecek yaşa gelene kadar banyodayken prepsiyumunu nasıl geriye çekmesi gerektiğini göstermelidir. Mahrem yerleriyle ilgilenmesi konusundaki korku, cehalet ya da utançtan dolayı ebeveynler çoğunlukla çocuğa bunu öğretemez ve daha sonra da vücudunun bu kısmı temiz tutup tutmadığını kontrol etmezdir.

Halbuki sünnet, penisi daimi temiz kılar ve erken bir yaşta çocuğun penisine gereksiz yere dikkatini çekebilecek olan yıkama ve teftiş gereğini ortadan kaldırır. Görmüş olduğumuz gibi, hijyen probleminin fiziksel ya da zihinsel engelin sonucu olduğu durumlarda sünnet sadece isteğe bağlı değil, son derece istenir hale gelir.

Circlist adlı sünnetle ilgili İngilizce internet sitesine e-mail gönderen G. Francis adlı kişi, sünnetten gördüğü faydaları şöyle anlatmaktadır: *”Bir çocuğun sünnet derisinin çıkarılıp çıkarılmayacağı ve bunun kaç yaşında yapılabileceği konusunda tartışmalar vardır. Çocukluğumdan hatırımda kalan ilk anılarımdan bazdan, (kesinlikle 4 yaşındayken ya da daha önce), sünnet derisinin altındaki enfeksiyonlar ve tedavi olmak için doktora gidişimdir. Temizlemek amacıyla sünnet derisini çıkarıp üzerine ilaç koyardı. Her nedense bununla uğraşmak yerine, beni sünnet ettirmeyi akıllarına getirmediler....*

Donanmadayken “yapılan teftişlerde” her zaman utanırdım, çünkü hergün yıkansa dahi sünnet derisi geri çekildiğinde her zaman kötü bir koku olurdu....

Evlendiğimde penisimin içeri çekilen sünnet derisi ile çok rahatsız edici olduğunun farkına vardım... Ürologa gittiğimde benden bir “rastgele” idrar örneği vermem istenince, idrarımı yapmadan önce sünnet derisini geri çekme talimatını yerine getiremedim, çünkü

sünnet derisi geri çekilirken idrarımı yapamıyordum. İki farklı ürologla sünnet meselesini görüştüm ve her ikisi de bunu hiç desteklemedi; dedikleri ise yaklaşık olarak şöyleydi:

“Eğer büyük bir enfeksiyon problemin yoksa, bunu yapma.”

..... Benzer bir sorunu olan bazı tanıdıklarının frenulumlarını penis başının alt yüzeyinden “aldırarak” meseleyi hallettiğinden bahsetti. Cinsel ilişki sırasında frenulumum kendiliğinden küçük bir açılma meydana getiriyordu, ancak darlığı önemli derecede rahatlatacak kadar yeterli değildi. Duyarlılığımın çoğunun frenulum bölgesinde olduğunun farkındaydım, dolayısıyla frenulumun çıkartılmasının cinsel fonksiyonlarıma zarar verip vermeyeceğini araştırmaya başladım. Bundan emin hissetmeye kendimi yeterli asla bulamadım ve bu durum şaşırtıcıydı.

Sünnet olma fikri ile gittikçe daha fazla ilgileniyordum. Araştırmalar, kadınların sünnet edilmiş penislerden çok daha fazla hoşlandıklarını gösteriyordu. Ancak müracaat ettiğim ürolog ise, nedense bunu yapmak istemiyordu.

Kısmen aldığı ilaçlardan dolayı eşim arada sırada vajinal enfeksiyon (mikroplu hastalık) geçiriyordu. Bu yüzden kötü kokan sünnet derimden mikrop geçip geçmediğinden kuşkulandırmaya başladık. Sünnet yanlısı bazı bilgileri hanımının okumasını sağladım ve o da sünnet olmam gerektiği konusunda benimle aynı fikri paylaşmaya başladı. Prostatım üzerinde bir işlem yaptırmam gerekiyordu: Trans-Üretala denilen bir operasyondur.

Buharlaştırma veya TUVF denilen ve herhangi bir yan etkisi olmayan bir prosedür. Ürolog bu işlemi uyguladığı sırada sünnet yapmayı kabul etti. Bir sünneti gerçekleştirdi ve kendi kendine atan dikişlerden kullandı. Hiçbir kanama ya da dikkate değer bir rahatsızlık duygusu yaşamadım.... Karım da bunu sevdi. Şaşılacak derecede temiz kalıyordu. Sünnet olmadan önce onu temiz tutmak için ne kadar zaman harcadığımı farkına vardım. Artık buna hiç gerek yoktu. Sünnet olduğum için çok mutluyum. Hiçbir sorun yaşamadan “rastgele” idrar örneği verebiliyorum.”

2) İDRAR YOLU ENFEKSİYONLARI

Günümüzde mikrobik hastalıklar yani enfeksiyonlar tıbbın en başta gelen problemlerindendir. Bu rahatsızlıklar birçok faktörün bir araya gelmesiyle ortaya çıkarlar. Bu faktörlerin birincisi vücut direncinin düşmesidir. Böyle olunca hastalık etkeni mikroorganizmalar en zayıf sisteme oturmakta, hastalıklara yol açmaktadırlar.

Vücudumuzun her sisteminde enfeksiyon olabilirse de en çok rastlanılan üreter sistem enfeksiyonlarıdır. Genellikle ateş, kırgınlık hali ve lökosit artışı ile kendini gösteren enfeksiyon hali kalıcı bozukluklara da sebep olabilmektedir.

Üreter sistem enfeksiyonuna erkeklerde daha fazla rastlanmaktadır. Sünnet hakkında yayın yapan Tulara Tıp Fakültesi'nden James Roberts makalesinde (*): *“Sünnet, sünnet derisindeki bakteri kümelerini önler”* demektedir.

Sünnet sırasında alınan deri parçası, hastalığın sebebi olan mikroorganizmaların yerleşip çoğalmaları ve koloni meydana getirebilmeleri için uygun ortamdır. Hal böyle olunca sünnetsizlerde üreter sistem enfeksiyonları sık sık kişiyi rahatsız edecektir. Giderek enfeksiyonun idrar torbası ve böbreklere doğru yayılabileceği için böbrek taşlarından tutun da, böbrek iltihabına kadar pek çok hastalığa dönüşebilecektir.

Bir başka araştırmada (**), idrarında bakteri bulunan annelerden doğan çocukların yüzde 24'ünün idrarlarında bakteri bulunmakta, idrarlarında bakteriolmayan annelerin doğurduğu çocukların idrarlarında ise bakteri bulunmamaktadır.

Ginsburg ve Mc. Crocken tarafından 1982'de yapılan bir çalışmada

(*) The Journal Of Uroloji. Volume 135, No:5, 1986

(**) A.g.e sayfa 991

ise, üriner sistem enfeksiyonuna yakalanan erkek çocukların yüzde 95'inin sünnetsiz olduğu tespit edilmiştir.

Yakın zamanlarda Wiswel ve arkadaşları oldukça fazla sayıda bebek üzerinde () araştırma yapmışlar, üriner sistem enfeksiyonunun sünnetsiz erkek çocuklarda yüzde 0,21 ve kızlarda yüzde 0,4 sıklıkla görüldüğünü ortaya koymuşlardır. Gerçekten sünnet edilmiş bir çocuk, anatomik açıdan hastalığa daha kolayca maruz kalabilen bir * kız çocuğundan bile, iki kat daha avantajlı durumdadır. 10 yaşma kadar erkek çocuklarda idrar yolu enfeksiyon sıklığı yüzde 1-2 kadardır. Sünnetsizlerde ise bu rahatsızlık en az 10 kat daha fazla görülmektedir. 400.000'den daha fazla erkek bebek üzerinde yapılan bir başka çalışmada (), idrar yolu enfeksiyon oram sünnetsiz çocuklarda % 7, sünnet olanlarda ise % 0.7 bulunmuştur. Sünnetsiz çocukların idrar yolu enfeksiyonuna sünnetli olan gruba oranla 8 ila 15 kat fazla yakalandığını bu araştırmalar göstermiştir.

55 Gün Süren Sünnet Düğünü

Osmanlı'da belli bir tarihten sonra padişahlar resmi olarak evlenmedikleri için sünnetler çifte düğün yerine geçer, şehzade hayatının en önemli töreni olarak kabul edilirdi. Yalnız Osmanlı tarihinde değil, tüm ülkelerin tarihinde de eşine rastlanılmayan en görkemli şenlik 1582'de III. Murad'ın şehzadesi III. Mehmed'in sünneti için düzenlenen şenliktir. 55 gün ve gece süren bu şenliğin zenginliği, yapılan gösteriler uzun süre konuşulmuştur. Şehzade sünnetlerinin bir başka özelliği de halktan pek çok çocuğun sünnetinin aynı anda yapılmasıdır.

3) PENİS KANSERİ

Sünnetsiz kişilerde sünnet derisi ile kamış (penis) başı arasında, smegma adı verilen bir salgı birikir. Bu birikim mikropla karışınca, çok acı veren iltihaplanmalara yol açabilmektedir.

Sünnet olmuş erkeklerde penis kanserine neredeyse hiç rastlanılmamaktadır. Penis kanseri 40-70 yaş grubundaki erkekleri etkiler ve oldukça ender görülür; bu hastalık İngiltere’de her yıl sadece 80-100 ölüme neden olmaktadır. Penis kanseri, penise kısmi veya tamamen amputasyon (kesilip alınma işlemi) yapılmasıyla tedavi edilir ve hastalığın kurbanlarının yaklaşık yarısı 3 yıl kadar yaşar. Bu kanser tipine yakalanan erkeklerde yıllarca süren bir fimozis ve/veya balanitis geçmişi görülür. Görünüşe göre, çocuklukta ya da hayatın ilerleyen safhalarında fimozis ya da cehaletten dolayı hijyen uygulanmadığı zaman üstderi geriye çekilemez hale gelene kadar biriken ve kansere sebep olan ajandır. Hayatın ilk üç yılında yapılacak tam sünnet bu hastalığı tamamıyla önler ve sünnet tam değilse ya da ileriki yaşlarda yapılsa da daha düşük de olsa bir derece koruma sağlanır.

4) AIDS’E KARŞI SÜNNET

Son araştırmalar sünnet olmanın heteroseksüel (normal tercihlili) erkekleri çağımızın tehlikeli ve yaygın hastalığı HIV enfeksiyonuna karşı da koruduğunu gösteriyor.

AİDS’e yakalanmış 25 milyon erkeğin %7’sinde, virüsü heterosoksüel

British Medicel Journal adlı İngiliz Tıp Dergisinde yer alan bir araştırma raporuna göre sünnetsiz olan bir erkeğin AİDS’e yakalanma ihtimali, sünnet olmuş bir erkeğe oranla 8 kat daha yüksek. Melbourne Üniversitesinden AİDS uzmanı Prof. Dr. Robert Short, sünnetin HIV’e karşı alınacak tedbirlerin başında geldiğini söylüyor.

(karşı cinsle) ilişkiden aldığı gösterilmiştir. Prof. Short’a göre sünnetin faydası, sünnet derisinin iç kısımlarında HIV enfeksiyonuna daha yatkın hücrelerin bulunmasından kaynaklanıyor. Sünnetli erkeklerde penis ucu hassasiyeti azalmış doku ile kaplıdır. Prof. Short “Bu doku HIV enfeksiyonumla karşı koruyucu bir bariyer oluşturuyor” demektedir. Ancak sünnet, anal (anüsten ters) ilişki yoluyla bulaşan virüse karşı koruyucu olamıyor.

Birleşmiş Milletler bünyesindeki Dünya Sağlık Örgütü (WHO) tarafından yapılan bir araştırmaya göre, Afrika’da sistematik bir şekilde sünnetin yaygınlaştırılması halinde, gelecek 20 yıl içinde 6 milyon çocuk HIV ve AİDS’e yakalanmaktan kurtulacak.

WHO ekibi’nin Afrika’da yaptığı araştırmada, sünnet olanların 18 aydan sonra HIV virüsüne yakalanma risklerinin sünnetsizlere oranla önemli ölçüde azaldığı belirlendi.

Fransız bilim adamlarının 2002-2005 yılları arasında Güney Afrika’daki heteroseksüeller arasında yaptığı araştırmada sünnet olma ile, kadınların erkeklerden HIV virüsü kapma oranının % 65 azaldığı tespit edildi. Yani sünnetli erkeklerin eşleri AİDS’ten korunmaktaydı.

Bu sonuçları değerlendiren Uluslararası AİDS Derneği, sünnetin AİDS önleme programları için önemli bir araç olabileceğini açıkladı.

5) TOPRAK BALANİTİ

Sünnetin bir yararı da İkinci Dünya Harbi’nde Kuzey Afrika’da ve son olarak Körfez Savaşı’nda savaşılan askerlerde görüldü.Çöllerde kum fırtınalarının savrulmasıyla sünnet derisinde biriken kum taneciklerinin toprak balanitine yol açtığı gösterildi. Sünnet olanlarda bu birikinti oluşmadığından, balanit ortaya çıkmıyordu.

Sünnetin benzer bir koruyucu etkisi de Kuzey Kutbu’nda görevli İngiliz askerlerinde gözlenmiştir, buralardaki soğuk iklim şartları, sünnet derisinde biriken salgının donmasına yol açabildiğinden, sünnetli erkekler bu rahatsızlıktan (Arctic Willy) onulmaktadırlar.

6) ERKEN BOŞALMA VE CİNSEL HAZ

Sünnetli erkeklerde penis başının açıkta kalması sebebiyle, duyarlılık derecesi, çamaşırlara sürtünmekle azalmaktadır. Sünnetten sonra penis başı epidermize olmakta; bu penisi hem darbelere karşı korumakta, hem de hassasiyetin azalmasına bağlı olarak boşalmayı geciktirmekte, erken boşalma engellenmektedir.

Cinsel ilişki esnasında uyarım artar.Yine penis başı sünnetten sonra artık sünnet derisi tarafından sıkıştırılmadığından çap olarak büyür ve penis başının kenarları daha belirgin hale gelir. Sünnet olmamış erkeklerde sünnet derisinin içeriye çekilmiş kısmı, penis başının kenarlarını gizler, dolayısıyla sünnet, bu kısımları cinsel ilişki sırasında daha önemli hale getirir. Dolayısıyla sünnet edilmiş erkeklik organı, vajina ile daha iyi temas ederek her iki eş için uyarımı ve hazzı artırır. Orgazmı geciktirir.

Bir erkek en üst noktaya veya orgazma, bir kadının orgazma ulaştığı sürenin yarısı kadar bir sürede ulaşır. Kadın için ideal olan. erkek en üst noktaya ulaşmadan, bir veya iki orgazm yaşamaktır. Özellikle de tecrübesiz erkeklerin hanımının ihtiyaçlarını karşılamak için orgazmı geciktirmede zorluklar yaşaması az görülen bir durum değildir. Sünnetten sonra penis başı kuru, sert ve daha az hassas hale gelir. Birçok erkek, ameliyattan sonra orgazmın geciktiğini, ancak daha yoğun olduğunu anlamaktadır ve sünnetlinin eşi de ilişkinin daha uzun sürdüğünün farkına varmaktadır.

Estetik bir unsur olarak

Pek çok kadın, oğullarının bebekken sünnetten sonra daha temiz ve derli toplu görüldüğü fikrindedir. Bazıları kocalarında da sünnetli penisin daha çekici olduğunu düşünür ve bu operasyonu mutilasyon (organ yok etme) gibi görmez. Çıplak penis başının görünüşünden kadınlar daha çok “tahrik olabilirler”, ancak kokunun ve smegmanın olmayışı da buna katkıda bulunan faktörler olabilir.Etrafını çevreleyen sünnet derisi olmayan penis başı, dar kıyafetlerde daha belirgin bir

kabarıklık olarak görünür ki bazı kadınlar da bunu cinsel açıdan uyarıcı bulabilir. Amerika’da askerler üzerinde yapılan bir araştırmada sünnetli erkeklerin eşlerine daha çok haz verdiği gösterilmiştir. Bazen ağrı olur Sünnetsiz şahıslarda görünen bir problem de, cinsel ilişki esnasında penisin başı ve bununla birlikte frenulumun gerilmesiyle sünnet derisi dış halkasının daralması ve neticede ağrı husule gelmesidir. Sadece bu durum bile, başlı başına sünnet olmayı gerektiren bir problemdir.

Çeşitli araştırmalar

Bir çalışmada (*), sünnetin cinsel açıdan aktif erkek yetişkinlerdeki cinsel fonksiyonlar üzerinde olumsuz etkisinin görülmediği ifade edilmiştir. Bir başka makalede (**), ise sünnet olmuş erkeklerin sünnetsizlere kıyasla cinsel ilişkiyi ortalama 0,7 dakika daha uzun sürdürdüğü anlaşılmıştır. Yani sünnet olan erkeklerin boşalması daha geç vuku bulur ve cinsel ilişki esnasındaki erken boşalmaya engel olur.

7) RAHİM KANSERİ

Sünnetin saydığımız faydalarına ilâveten yeni bir avantajı daha kanıtlandı. Dünyaca ünlü İngiliz Tıp Dergisi New England Journal of Medicine’ın Nisan 2002 sayısında açıkladığı ve yirmiyeye yakın doktorun iştirakiyle hazırlanmış araştırma raporuna göre; kişiye birçok fayda verdiği zaten bilinen sünnet, sünnetli erkeğin hanımı için de birçok kritik hastalığa karşı korunma sağlamaktadır.

olup olmadığı sorulduğunda çıkan sonuç şuydu: Rahim kanseri olan kadınların eşlerinde sünnetsizlik oranı belirgin derecede yüksekti. Kocaları sünnet olmayan hanımların rahim kanserine yakalanma durumunda çıkan sonuç şuydu. Rahim kanseri olan hanımların eşlerinde sünnetsizlik oranı belirgin derecede yüksekti. Kocaları sünnet olma-

(*) The Journal of Worogy. Mayıs 2002 sayısı

(**) İnvajinal Ejakülasyonu Geciktirme Zamanıyla ilgili Çokuluslu Bir Popülasyon Araştırması. The Journal of Sexual Medicine. Temmuz 2005 sayısı.

DERGİDE YER ALAN ARAŞTIRMA RAPORUNA göre rahim kanseri vakalarının yüzde 99'undan sorumlu tutulan papilloma virüs, sünnetli erkeklerde daha az görülmektedir. Çünkü, sünnetsizlerin sünnet derisinin iç kısmına virüs daha kolay yerleşmekte ve buradaki smegma denilen sıvıya bulaşarak bu kısmı zedelemekte, eşe kolayca aktarılmaktadır.

yan hanımların rahim kanserine yakalanma riski, sünnet olan eşe sahip olan hanımlara oranla beş kat daha fazla idi.

“RAHİM KANSERİNDEN korunmada zorluk çekilen gelişmekte olan ülkelerde, sünnet büyük fayda sağlayacaktır. Nisbeten basit ve emniyetli sünnet işlemi ile hayatı tehdit eden enfeksiyonlara karşı korunma sağlanacaktır.”

Dergideki rapora göre, dört ayrı ülkede yaklaşık 3800 kadın üzerinde araştırma yapılmış. Bu kadınların yansı rahim kanseriydi, diğer yarısında ise kanser yoktu.

Kendilerine, kocalarının sünnetli olup riski, olmadığı sorul-

Barselona Kanser Enstitüsü'nden Dr. Xavier Casteilsague, bu sonuçtan hareketle, rahim kanserini kontrol altına almak için sünnet kampanyasının başlatılmasını teklif etmektedir.

Castellsague'e göre, sünnetli bir kişiyle evli olan kadınlarda rahim kanseri gelişme riski, bekar kadınlardaki rahim kanseri riskinden % 58 daha azdır. Bilim adamları, *“Dünyada erkeklerin % 25'i sünnetli olduğu farz edilirse, genelde sünnetin benimsenmesi halinde bu durum rahim kanserleri riskini de % 43'den % 23'e düşüreceği”* görüşünü belirtmektedirler.

8) SÜNNETİN DİĞER YARARLARI

Prostat glandı, mesanenin altında yer alır ve semeni meydana getiren sıvının bir kısmını sağlar. Gland kanseri, hayatın ilerleyen yıllarında ortaya çıkabilir ve İngiltere’de yılda yaklaşık 3000 ölüme neden olmaktadır. Sünnet tedbir niteliğinde bir önlem olabilir, çünkü bu hastalık, sünnetli olmayanlarda sünnet olmuş erkeklere oranla daha yaygındır ve artık herpes virüsü de bu hastalığın nedenleri arasına girmiştir.

Cinsel yolla bulaşan hastalık riskini azaltır

Sünnet, cinsel yolla bulaşan hastalıkları önlemez, fakat sünnetli ya da üstderileri doğuştan kısa olan erkeklerin bu hastalıklara yakalanma riski, uzun üstderili olanlara göre azdır. Korunma, glans sertleşmesinden ve bakteri üremesine uygun olmayan kuru şartlardan kaynaklanır. Sünnet, gonore ve sifilisin (frengi) görülme sıklığını azaltamaz, ama cinsel yolla bulaşan diğer hastalıklardan genital herpes ve genital siğillerin tedavisi için sünnet gerekli olabilir.

Herpes simpleks virüsü için etkin bir tedavi yoktur ve bu virüs serviks kanserinde rol oynadığı doğrulandıysa, o zaman, rastgele cinsel ilişki kurmanın artması karşısında önleyici bir tedbir olarak doğum da sünnet savunulabilir. AIDS bulaştırma riski sünnetli erkeklerle göre daha düşüktür, (bu durum sünnetli glans kuruyarak sertleşmesi ve frenulumun yırtılma riskinin azalmasından kaynaklanmaktadır). Ayrıca sünnetli bebeklerin spesifik olmayan üretritise (üretra, yani idrar yolu enfeksiyonu) yakalanma riskinin daha düşük olduğunu göstermiştir.

Kısırlığın bir sebebi

Yine sünnet derisi altında meni kalmasına bağlı olarak cinsel ilişki esnasında hazneye az miktarda meni atılır. Bunun sonucu olarak döllenme ve çocuk olma ihtimali düşer. Penis dayanıklı hale gelir. Penisin sünnetle birlikte darbelere dayanıklılığı artar. Çünkü penis başı epidermize olmuştur, bu da hassasiyetini giderir.

9) SÜNNETİN PSİKOLOJİK VE SOSYAL YÖNÜ

Kendine güveni artar

Sünnet töreninde akraba ve yakınlar bir araya geldiği için insanları kaynaştıran bir faaliyettir. Aile ve çocuk ilişkileri açısından olumludur. Ayrıca sünnet olan çocuk, herkesin kendisi için toplandığını görünce çevresine ve özellikle de kendisine olan güveni artar. Artık sosyal bir kişilik olduğunu kavrar, kendisini büyümüş hisseder. Arkadaşları arasında statüsü yükselir, olgunlaşır.

Ruhsal gelişmede önemli

Sünnet ile çocukta bazı ruhsal değişiklikler olur. Her şeyden önce büyüklere saygıyı, erişkin erkekler gibi acıya dayanmayı öğrenmiştir.

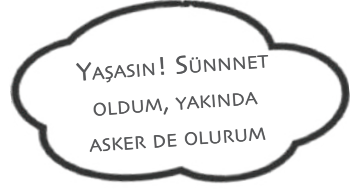
Ayrıca yeni görünümü ile yetişkinlere benzemiş olurlar. Tüm yakınlarının sevgilerini üzerinde toplamış, onlardan hediyeler almışlardır. Bütün bunlar çocuğun ruhsal gelişiminde önemli olaylardır.

Çocuk taşkınlıklar yapma yerine sünnet olmayı kendisi istemeli ve vazgeçmenin kesinlikle sözkonusu olmadığını görmelidir.

Bazı ters sözler çocuğu sünnetten korkutabilir. Ona korkunun yersiz olduğu, sünnet olmanın gerekliliği ve herkesin sünnet olduğu, fazla acı çekilmediği, Müslüman bir erkeğin sünnetli olacağı güzel bir şekilde anlatılmalıdır. Sünneti, Peygamberimizin tavsiye ettiğini öğretmeliyiz. Böylece çocuktaki korku ve heyecan yatıştırılarak sünnete hazırlanmalıdır.

Yatak ıslatmada da faydalı

Birçok enürezis nokturna (gece yatağı ıslatma vakası) sünnetle birlikte sona erer. Mekanizması tam bilinmese de, belki yetişkin olma psikolojisiyle, belki de üstderinin darlığının rahatlamasından dolayı bu dert ortadan kalkar.

SÜNNET TARTIŞMALARI

(Sünnet hakkındaki internet sitesinden tercümedir.)

Şu an sünnet üzerinde tartışmalar devam etmekte, bazı kişiler sünneti gereksiz görmektedirler. Her şeyden önce dini amaçla, Peygamber efendimizin tavsiyesiyle sünnet uygulayan bizler için bu tartışmaların önemi yoktur. Ancak yabancılardan sünnet olmuş ve bundan fayda görerek internet sitesine mektup göndermiş kişilerden bazılarının tecrübelerini aktarmak istiyoruz.

Dr. Gerald Weiss:

50 yıldan uzun zamandır seçkin bir hekim ve cerrah olan Dr. Gerald Weiss, geçtiğimiz günlerde rutin bebek sünnetiyle ilgili “Sünnet: Dürüst Olmak Gerekirse” adlı yeni bir yayın çıkardı. Bu kitabında diyor ki:

“Ben de sünnet olduğumdan, bu duyguyu anlıyorum ve çocuklarımdan doğumda sünnet edilmesini istedim Eşim bu kararı destekledi, ama oğullarımızı İngiltere’de sünnet ettirme arzusu hastane ve iki doktor tarafından reddedildi. Ayrıca bize bu işi yapacak bir pratisyen hekim de tavsiye etmek istemediler. Üstelik ısrarcı olduğumuz takdirde aramızdaki doktor / hasta ilişkisinin zarar göreceğini söylediler.

Bu nedenle ABD’deki yaşayan bir hekim olarak bu durumu alkışlıyorum; burada tıbbi veya şahsi gerekçelerle sünnete karşı

olan birçok doktor, bu konuda ebeveynlerin yürekten istediklerini anladıklarından çocukları sünnet etmeye devam ediyorlar. Özellikle de çoğu durumda sadece, doğumdan sonra uygulanan rutin sünnet olarak karşılaşıyoruz.

Tony (İngiltere):

Ailede çocuğun sünnetine kimin, annenin mi babanın mı karar verdiğiyle ilgili tartışmayı seviyorum. Benim ailemde bu karar ben verdim ve karımın hiçbir itirazı olmadı. ABD ordusunda sünnetsiz erkeklerin çok fazla sorununu gördüm. Üstderileri dardı, kokuyordu vs. Ben sünnetsiz olmaktan dolayı hiçbir sorun yaşamadım, ama her zaman yaptırmak istedim. En sonunda 24 yaşında cesaretimi toplayıp operasyonu yaptırdım. Evet, okulda küçük bir revir vardı. Bugüne kadar evlilikten önce bu operasyonu yaptırdığım için hiç üzülmедim. Dört oğlumuz var, hepsi de sünnetli ve yine 6 torunumuzun hepsi de sünnet edildi.

Geçen gün, yerli bir genel hekim tarafından sünnet edilmiş olan ikinci oğluma darlıkla ilgili sorun yaşayıp yaşamadığını sordum; çünkü ondan diğer üçüne göre çok daha fazla deri alınmıştı. Oğlum güerek hiçbir sorun yaşamadığını söyledi. Aslında o da oğlunu doğumdan hemen sonra sünnet ettirmişti. Çocuktaki travmayla ilgili bütün bu konuşmaların sebebini bir türlü anlamıyorum.

Doğumda sünnet edilen 100 erkeğe sorsanız, kaç size sünnetin yapılışını ve acısını hatırladığını söyler Tahminim hiçbiri! Bir yenidoğanın gereksiz acıya maruz bırakılması gerektiğini düşünmüyorum ve modern yöntemlerle bu acı hafifletilebilir. Ben sünnetsiz büyümüş olsam da rutin bebek sünnetini şiddetle destekliyorum.

Hal (ABD):

Bebek sünnetini tamamen onaylıyorum. Oğlum bir haftalıkken sünnet edildi. İslam'da mevcut bir uygulama ve ABD ile bütün Müslüman ülkelerdeki Müslüman çocuklarda rutin olarak uygulanıyor.

Hakikaten dertsiz oğlumda operasyondan hemen sonra hiçbir ağrı ya da rahatsızlık belirtisi görmedik. Evet yine de ağrı kesici krem sürüyor ve normal bir şekilde banyo yaptırıyorduk. Aslında daha büyük yaştaki bir çocuğu sünnet ettirmek çok daha travmatik, çünkü çocuğun psikolojik acı korkusunu yenmesi gerekiyor. Anne-babalar için bile duygusal bakımdan sıkıntılı. Tıbbi ve psikolojik faydaları gayet iyi bilindiğinden ben bu basit prosedürü şiddeti destekliyorum.

Lyn (ABD):

Sünnet, bir yenidoğan penisine en iyi müdahale yollarından biridir. Hastalıkları önler, onu güzelleştirir, hayatın başından itibaren doğal bir his verir ve cinsellik için yaratılmış bu aracın gururla, özgürce gelişerek gelecekteki eşine güzel bir şekilde sergilenmesini sağlar. Dar, sarkık bir smegma halkasını taşımayı, böyle güzel bir organ üzerinde bir et tabakası olmasını, zavallı erkek çocukları ergenliğe kadar kendi derilerinin içine idrar yapmaya mahkum etmeyi, üriner ve genital enfeksiyonlardan dolayı onları ve gelecekteki eşlerini riske atmayı, kimin neden isteyebileceğini anlamak zor.

Dominique (Kanada):

“Circlist”e (sünnetle ilgili site) geldiğimde kendimi gerçekten evimde hissediyorum ve en sonunda sünnet hakkında açık dürüst olarak konuşabilmek harika.

Evet, sünnet deneyimim güzel bir deneyimdi. Beni sadece sünnet olmuş arkadaşlarımla yakınlaştırmadı, aynı zamanda annemle ben birbirimize daha da yakınlaştık. Annemin sünnetle ilgili gururumu paylaştığını biliyorum. 11 yaşında sünnet olduktan sonra, her fırsatta arkadaşlarına benim sünnet olduğumu söylüyordu. *“Büyüyünce bana bunun için kendisi gibi gelecekteki kız arkadaşları da teşekkür edecek.”* Bunu söylediğini birkaç kere işitmiştim. Evet anne, teşekkür ederim. Bir annenin çocuğuna verebileceği en güzel hediyeyi verdin.

Gençken başka sünnetli çocuklarla takılmayı tercih ederdim,

çünkü karıncayıyeri gibi şeyler üzerine şakalar yapabiliyorduk. Belli ki (çoğu iyi niyetli) bu sözler, eğer yanımızda sünnet olmamış birisi varsa gerginlik yaratabiliyordu. Şakalarımızdan açıkçası rahatsız olurlardı ve ben de onlar için üzülürdüm. Şû an ise evet 34 yaşındayım ve sünnet günlük hayatta soğuk su makinesinin başında her zaman sohbeti yapılabilecek bir mesele değil. Yine de bir spor salonunun duşlarında sünnetli erkeklerle olmayı tercih etsem de, başka erkeklerin sünnet olup olmadıkları çok umurumda değil. Özellikle de sünnet olduğunu gördüğüm küçük çocukları kıskanıyorum, çünkü onlar için nasıl bir şey olduğunu bilmiyorum ve onların yaşındayken benim de sünnet derim vardı.

Eğer oğlu için sünneti düşünen bir anneyseniz, lütfen söylediklerimi hatırlayın. Oğlunuz size teşekkür edecektir!

Peter (ABD):

Bazıları için yenidoğan sünnetinin yanlış olduğunu biliyorum. Keşke annemle babam beni doğduktan hemen sonra sünnet ettirseydi. Yetişkin sünnetimden sonra hiçbir duyarlılık kaybı yaşamadım. Aslında, galiba yeni duyarlılıklar kazandım, şimdi çok daha iyi. Gelecekte oğullarımı kesinlikle doğumda sünnet ettireceğim.

KÜLTÜRÜMÜZDE SÜNNET MERASİMLERİ

Eskiden beri toplumumuzda sünnetin coşku ile kutlanması bir gelenektir. Osmanlıların sünnete çok önem verdiği bilinir. Bilhassa şehzadelerin sünnetleri büyük şenliklerle yapılır, şehzadelerle birlikte binlerce çocuk sünnet edilirdi. Bu şenliklerin 10-15, hattâ 50 gün sürdüğü olurdu.

Törenler Edirne ve İstanbul'da saray avlusu, Sultanahmet Meydanı veya Okmeydanı'nda yapılır; devlet adamlarından fakir halka kadar herkes davet edilir, ziyafetler verilirdi. Mehter çalar, oyunlar, çeşitli yarışlar, kara ve denizde harp oyunları yapılır; geceleri havaî fişekler, kandiller ile bu sünnet merasimleri binbir gece masallarını andırırdı.

Gündüzleri resmi geçitler yapılır, önde şehzadeler, arkasında devlet adamları ve çeşitli esnaf teşekküllerinin geçişi yapılır, hediyeler verilir; ilim adamları, şairler, din alimleri toplantı ve sohbetler yaparlardı.

Osmanlı tarihinde son sünnet şenliği Sultan II. Abdülhamid'in şehzadeleri için 1889 yılında yapılmış, bu törende şehzadelerle birlikte 10.000 çocuk sünnet edilmiş, bu çocuklar saray tarafından giydirilmiştir. Sünnetlerin büyük bir bölümünü Tıbbiye-î Şahane cerrahlarından Dr. Cemil Topuzlu ve Dr. Rıza Nur yapmışlardır.

Saraya yakın çevrelerde sünnet törenleri şehzade düğünlerini andırır şekilde yapılırdı. Bir hafta evvel çocuklar hamama götürülür, sağ eline kına yakılır, daha önce alınan sünnet entarisi, fes ve

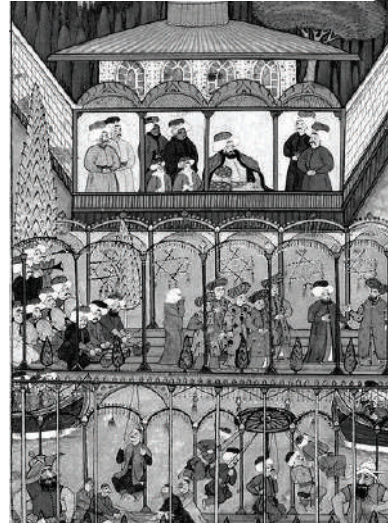
ayakkabılar giydirilir; fese mücevher ve nazarlık takılır; akraba ve dostlar ziyaret edilir; el öpülür, bu ziyaretler sünnete davet manası taşırdı.

Sünnet çocukları atlara bindirilir, sokaklarda gezdirilirdi. Eyüp Sultan'a götürülür, dualar edilir, kurban kesilirdi. Evde sünnet odası ve karyola hazırlanırdı.

1858 yazında I. Abdülmecid, dört oğlunu birden sünnet ettirdi. Halkın eğlencelere iştirakini sağlamak için düğün açık havada yapıldı. Açık hava sahasına binlerce Türk ve İran halısı serildi. Atlas ve kıymetli kumaşlardan yüzlerce çadır kuruldu. Bu düğün de şehzadelerle birlikte 10 bin çocuk sünnet ediliyordu. Şehzadelerle pek çok çocuğun sünnet edilmesi eski bir âdeti.

Sünnet düğünleri, çocuklar için şeref, padişah için hayır, halk için eğlence idi. Minyatürlere de yansıyan eğlencelerde, cambazlar, ortaoyunları, gölge oyunları, hokkabazlar, tiyatro temsilleri, musiki... 12 gün 12 gece devam eden Sür-i Humayun, Osmanlı kültürünün bir sergisi mahiyetindeydi.

Bugün de gelenek olarak yapılan bu sünnet düğünlerin de gösterişe varan büyük israflar ve İslamın reddettiği amel ve davranışlar yapılmaktadır. Sünnet olarak icra edilen bu prensip içki alemleri ve gayr-i meşrû israf ve eğlencelerle kirletilmektedir. Allah'ın razı olacağı amel-i salihlerle ve helal şekilde yapılması gereken bir gelenektir.

“Maşallah iyi olur inşallah”, sünnet esnasında “oldu da bitti inşallah”, sünnetten sonra “bilseydim kestirmezdim, kara kediye kaptırmazdım” diye tekerlemeler söylenir, davullar çalınırdı. Sonra sünnet çocukları yatağa alınırdı; sünnet derisi toprağa gömülür, nazar olmasın diye ateşe çörekotu atılırdı. Hafızlar Kuran- ı Kerim okurlardı. Davetliler sünnet çocuklarına hediyeler takarlardı. Kadınlara gündüz, erkeklere gece ziyafetler verilirdi. Sünnet töreni bu şekilde sona erdi.

Yine sünnet töreni için ilginç davetiyeler bastırılır, çoğu zaman bazı maniler burada yer alırdı:

*“Beklenen vakit geldi
Sünnetim var sünnetim
Allah’a şükürler ki
Ben Resule ümmetim
Buyurun bekliyorum
Şenlensin mürvetim.”*

Bugün ülkemizde genelde sünnetler törenle yapılmaktadır. Sünnet kıyafetleri de değişmiş, daha albenili hale gelmiştir. Tiril tiril beyaz ipek gecelikli, üzeri pullarla ve sırmalarla “maşallah” işlenmiş şapkaları, kurdelları, omuzlarında beşi bir yerde sallanan sünnet çocuklarını sık olarak görüyoruz.

SÜNNET DÜĞÜNÜ NASIL OLMALI?

Yaşadığımız kültür değişmesinden ötürü, maalesef bize özgü bir düğün modelinden mahrum kaldık. Çünkü hayatımızın her alanında olduğu gibi, eğlence şekillerinde de yabancı modalar öylesine etkili hâle geldi ki, bir dost ve akraba düğününe gitmek, gerçekten korkulu rüya oldu çoğumuz için. Çünkü dans havasıyla başlayan düğün salonu toplantıları, ardından oyun havaları, çifte telli, halay, horon gibi Anadolu oyunlarının tümünü sergiledikten sonra, şantöz hanımların tuhaf şarkılı gösterileriyle üç saatte ancak sona erebiliyor.

Böylesi bir düğünü dünyanın hiçbir yerinde görmek mümkün değildir. Özellikle de yaşlıların, çocuk ve torunlarının koç katımını andıran, kan ter içinde kalan oyunlarına seyirci olmaları, akıl almaz rezillikleri ve korkunç gürültüleri andıran elektro gitar ve saz seslerini dinlemeleri, gerçekten dayanılmaz bir şey...

Öte yandan, Kur'an ve ilâhilerden ibaret düğünlerin de düğün olmadığını söylemeye bile gerek yok. Bu ortamda, yani gelenekleri yok edilmiş, eğlence sanayinin patronları tarafından yönlendirilen programları reddedenlerin yeni bir tarz oluşturmadıkları bir ortamda, davetlilerini gerçekten rahatlatan ve geldiklerine pişman etmeyen düğün sahiplerine minnettâriz. Özellikle de bu konularda öncülük yapacak durumda olan kişi ve kuruluşların bu tür düğünleri ciddi programlarla halka maletmelerini de tavsiye ederiz.

Eğlencenin ve mizahın yeterince ciddiye alınmadığı çevrelere, "üstü forma altını soram" sözüne hak verdirecek gariplikler çok görülür. Halbuki insanların çoğu bu tür çalışmalarla tutum ve davranışlarını değiştiriyorlar. Sonuçlarını pek tartmadan, içinde bulunduğu topluluğa göre davranıyor. Asıl bu programları yapanlar, yani düğün sahipleri ile salon yetkilileri, böyle şeylerin sonuçta ne gibi etkiler doğuracağını düşünmeli ve hayra mı, şerre mi yol açtığını bilmelidir.

SÜNNETLE İLGİLİ SORULAR

Sünnet tehdit unsuru olmamalı

Sünnetle ilgili kitabı hazırlarken internette şahsıma şu soru yöneltildiğini gördüm:

“Ben Yasemin Öğrenciyim. Çocuk gelişimi üzerine okuyorum. Kitaplarınız bana bu konuda çok yardımcı oluyor. Çocukların sünnet yüzünden duydukları korkuyu açıklamanızı istiyorum. Anne-babalar bu konuda ne yapmalı, asıl yaklaşım göstermeli? Sünneti çocuklara nasıl anlatmalı? Anne bunu tehdit unsuru olarak kullanıyorsa ne yapmalıyız? Bizim toplumumuz maalesef çocukların bu korkularını suistimal ediyorlar.”

Gerçekten Yasemin hanım haklı. Çocuğa sünnet olacağını devamlı hatırlatma ve bunu kullanma sünnet korkularını artırıyor ve dikkatlerini cinsel organlarında yoğunlaştırabilmelerine yol açabiliyor. Ancak gelenekselleşmiş toplumsal törenler, şenlikler, ödülleri, hediyeler, erkekteki bu korkuyu azaltıyor.

Ayrıca aldatılarak, zorla tutularak ve ne yapılacağı anlatılmadan, hazırlanmadan, sünnetin toplumsal anlamı ve önemi çocuğa iyice iletilmeden sünnet yapılırsa korkulan daha fazla olabilmektedir. Bu yüzden sünnet hakkında çocuk bilgilendirilmelidir.

Sünnet hakkında geniş araştırması bulunan ünlü psikiyatrist Prof. Dr. Orhan Öztürk:

“Toplumsal beklentiler, inançlar ve erkek kimliğinin gelişmesi için sünnetin zorunlu olduğu duygusu nedeniyle sünnet, çocuk için hem korkulan, hem istenilen bir işlem niteliği kazanmaktadır.

Türk toplumunun bir üyesi ve erkek olabilmek için sünnetin zorunlu olduğu inancı ve duygusu o denli güçlü olmaktadır ki, sünnet olmamışlık erkek olmamakla ve toplum dışı olmakla eş- anlam kazanmakta ve böylece sünnet önemli bir benlik gereksinimine dönüşmektedir. Sünnet olmamak derin aşağılık ve utanç duygularına, bir başka deyişle önemli bir benlik eksikliğine yol açmaktadır. Çocuğun yaramazlıklarına karşı sünnet etme, “çükünü keseriz” tehditleri ve şakaları içdişlik korkularını artırmaktadır. 7-10 yaşlarında genel olarak yapılan ürkütmeler, korkutmalar erkeklerde girişim eksikliğine neden olabilmektedir.” demektedir. (Ruh Sağlığı ve Bozuklukları, Ankara, 2008)

Bu yüzden çocuklarımızı sünnetle, “pipisini kesmekle korkutmayalım. Bu konuları şaka unsuru olarak kullanmayalım.

Kız çocuklar da düşünölmeli

Yine elinizdeki kitapçığı hazırlarken telefonda bir anne aradı. Oğlunu sünnet ettirirken mecburen üstüne düştüklerini, ancak kız çocuklarını bu arada ihmal ettiklerini söyleyerek, **“bu konuda ne yapabiliriz?”** diye bir sual yöneltti.

Gerçekte farkında olmayarak, sünnet merasimlerinde kız çocukları ihmal edilebilmektedir. Erkek çocuklarına gösterilen aşın ilgi sırasında kız çocukları geri planda kalmakta, bu da onların etkilenmelerine, bunalıma girmelerine ve hırçınlaşmalarına yol açmaktadır.

Çözüm olarak anlayışlı ve dikkatli davranılarak, yapılan faaliyetlere onları da dahil ederek, hediyelerden vererek bu denge sağlanabilir.

Sünnetten önce çocuk bilgilendirilmeli. Toplumumuzda dini inanç ve gelenekler sebebiyle uygulanan sünnet; korkusuyla, töreniyle, verilen hediyelerle erkek çocuğun dünyasında önemli bir yer tutar. Sünnetin uygulanmasındaki yanlış tutumlar, sünnet hataları, çocuğun

duygusal gelişiminde olumsuz etkiler bırakabilir. Bu yüzden, sünnetin tören kısmına verilen önem kadar, tıbbi ve ruhsal yönlerine de eğilmek gerekir.

Sünnetten önce çocuk, gerçek bilgilerle bilgilendirilmelidir. Çocuklara “Sünnet olmayacağı, iğne veya kesme gibi işlemler yapılmayacağı, sadece sıradan bir muayeneden geçeceği” şeklinde aldatmalar sıklıkla yapılmaktadır, bu yanlıştır. Daha sonra çocuk gerçeğe karşılaştığında korku ve tepkisi daha fazla olmakta, ayrıca ebeveynine ve hekimlere güveni sarsılmaktadır. Kesinlikle doğrudan sapma-malıdır.

Çocuk yapılacak işleri anlayacak yaşta ise iyi diyalog kurarak sünnete hazırlanmalıdır. Sünnet ile penisinin tamamının alınacağı, bıçakla kesileceği, şiddetli ağrı duyacağı gibi korkulan varsa, bunlar giderilmelidir.

BASINDA SÜNNET

SÜNNET OLMAK ZARARLIDIR, ÖYLE Mİ?

Tıp ilmi sünnet olmanın faydalarını sıralaya dursun, Hristiyanlar bile çocuklarını sünnet ettire dursunlar, Nil Gün isimli bayan ne yapıyor? Araştırma mahsulü olduğunu söylediği kitabında, sünnetin sözüm ona zararlarını ispata çalışıyor. Demek ki; “Herkes gider Mersin’e biz gideriz tersine” kaidesi geçerliliğini hâlâ koruyor.

Hatun yazardan naklen vereceğim ifadeler için önceden affınıza sığınıyorum. Bayan yazar, “sünnetli erkeklerde erken boşalma olduğundan” tutun da, burada yazamayacağım başka cümlelerle, gerçek dışı şeyler söylüyor. Eğer gerçekten objektif olarak araştırmış olsaydı, uzman doktorlardan, erken boşalmanın sünnetlilerde değil, aksine sünnetsizlerde daha yaygın olduğunu öğrenirdi.

Sünnet, ta Hz. İbrahim’den beri gelen binbir ameliye olduğuna göre, faydalarının sayılamayacak kadar çok olduğu kesin. Faydalarını fark etmiş olan Hristiyan aleminde sünnet hızla yayılmakta, ABD’de % 55-56’larda, İngiliz kraliyet ailesinde bile çocuklar doğar doğmaz sünnet ediliyor. Birkaç sene önce, bizim gazetelerde Avrupalı doktorlardan naklen AİDS ile ilgili bir makale yayınlanmıştı. Bu makalede, gay-ı meşru birleşmelerin AİDS’e sebep olabileceği ve AİDS’ten korunmak için nikâhsız birleşmelerden uzak durmak gerektiği söyleniyordu. Aynı makalede, AİDS’e yakalanmamak için yapılan 7 tavsiyeden biri de sünnet olmaktı.

Sünnette kesilen parçayı kobaylara yedirmişler, yüzde 90'ı kanser olmuş.

Tarihçi sayın Kadir Mısıroğlu anlatıyor:

“Benim, sonradan Müslüman olan bir İngiliz arkadaşım var; ismi Hamit Algar. Kendisine, sünnet olup olmadığını sordum. Bana, “Ben zaten sünnetliydim. Avrupa’da seçkin aileler çocuklarını sünnet ettirirler” dedi. Kendisi profesördür; ABD’de Kaliforniya’da Farsça hocalığı yapıyor.”

Gelelim Türkiye’ye... Sene 1930-31... Hükümet; Türkiye’de sünnetin yasaklanması için Meclis’e bir kanun teklifi veriyor. Bu arada gazeteler, doktorlar da devreye sokularak, kamuoyu oluşturmak için sünnetin faydaları ve zararları hakkında, lehte aleyhte fikirler ortaya konuluyor.

O sıralarda İstanbul’da 2 Alman arkeolog bulunuyormuş. Fetihten sonra Ayasofya’daki resimlerin üzeri boyayla örtüldüğünden, bunlar o boyaları çıkarmak için vazifeli olarak gelmişlermiş. Sünnetin yasaklanmasıyla ilgili bu kanun teklifinden onların da haberi olmuş. Bizimkilere, “Sakin böyle bir şey yapmayın. Sünneti yasaklarsanız çok yanlış yaparsınız. Sünnetin şöyle sıhhi faydaları var” demekle kalmamış, Avrupa’da sünnetin hızla yayıldığını da söylemişler.

Bunun üzerine bizimkiler, “Biz böyle yaparsak bir zaman gelir; Avrupalılar sünnetli olur, aksine biz sünnetsiz oluruz” diye bu kanun teklifini geri çekiyorlar.

Ali Eren
(Vakit 26.05.2005)

AIDSE KARŞI SÜNNET

Afrika ülkelerinde AIDS korkunç bir hızla artıyor. Sözelimi, Zulu kabilesi geleneksel olarak sünneti reddeden ve bunu “erkekliğe” aykırı olarak gören bir inanışa sahip.

Son yıllarda Zulu kabilesi AIDS’ten kırılmış durumda.Buna karşılık

Nijerya’da sünnet geleneği bulunuyor ve bu ülkede AIDS, nüfusun % 4’üyle Afrika ülkeleri arasında en düşük düzeyde kalmış. Doğrusunu isterseniz raporda yer alan bilgilere oldukça ben de şaşırdım kaldım. Böylesine çarpıcı bir bağlantının ortaya çıkabileceğinin gerçekten düşünmemiştim.

Amerikalı antropolog Priscilla Reining, 1988’den bu yana Afrika’nın AIDS haritasını çıkarmış. Onun çalışması, AIDS vakalarının yüksek olduğunu gösteriyor. Öylesine çarpıcı ki istatistiksel veriler, inanılacak gibi değil. Birbirine çok yakın ve sosyal bağlantıları olan iki bölgede bile sünnet geleneği olan yerde AIDS çok düşük çıkarken, hemen yakındaki sünnet olmayan bölgede müthiş bir AIDS patlaması yaşanabiliyor.

Chicago’daki Illinois Üniversitesi’nde antropolog olan Robert Bailey, istatistiksel veriler üzerine yaptığı uzun çalışmadan sonra, her beş erkekten sadece bir tanesinin sünnet olduğu ülkelerde, sünnetsiz olma halinin AIDS vakalarının % 55’inde en önemli neden olduğunu söylüyorlar.

Bu çok büyük bir rakam. Düşünsenize, o ülkede tüm erkekler sünnetli olsaydı AIDS vakaları da % 55 az olacaktı demek oluyor bu. Bence bu çok önemli bir tespit ve doğal olarak önümüzdeki gün

Serdar Turgut

(Hürriyet 04.07.2000)

SÜNNETİN FAYDASI ZAMANLA DAHA İYİ ANLAŞILACAK

Sünnet, yapılması için nadir sayıda endikasyon olmasına karşılık, erkeklerde en yaygın olarak uygulanan cerrahi işlemlerden biridir. Bu paradokstan sorumlu olan, erkek bebeklerde sünnet geleneğidir. Erkeklerin % 30 kadarı sünnet edilir, birçok İngilizce konuşan ülkede ve Müslüman ülkelerde sünnetli erkekler çoğunluğu oluşturur ve çoğu bebeklik döneminde sünnet olmuştur. Son dönemde ortaya

çıkan güçlü kanıtlar, sünnetin tıbbi olarak yararlı olduğunu gösteriyor. Ehil ellerde yapıldığı sürece, zararı yoktur.

Herhangi bir cerrahi operasyonun ağırlı olup zarar verici olabilmesine karşın, eğer lokal anestezi altında yapılırsa, sünnetin ağrısı bir aşı enjeksiyonu ile karşılaştırılabilecek düzeydedir.

Yarar kanıtı:

1940'lar ve 1950'lerde bazı ülkelerde erkek bebeklerde yapılan sünnetin tıbbileştirilmesi, idrar yolu enfeksiyonu insidansını azalttığına dair yaygın bir inanç oluşmasını izleyerek ortaya çıktı.”

HIV geçişi üzerine yapılmış daha sağlıklı araştırmalar bebeklerde sünnet tartışmasını daha da yoğunlaştırdı. 2005 yılında güncellenmiş olan 2000 yılı tarihli gözlemsel çalışmalara dayanan bir derlemede, erkek sünnetinin HIV enfeksiyon riskinde bir azalmayla birlikte olduğunu teyit etti. Afrika’da yapılan, heteroseksüel erkeklerde HIV enfeksiyonunun önlenmesi amacıyla bir müdahale olarak sünneti araştıran randomize kontrollü çalışmalardan daha güçlü kanıtlar elde edildi, iki çalışma erken olarak ara analiz döneminde durduruldu, çünkü bu çalışmalar sünnetli heteroseksüel erkeklerde, diğer etkenlerin kontrol edilmesi sonrası % 50’den fazla korumaya eşit düşecek şekilde HIV enfeksiyonu insidansında (yaygınlığında) azalma gösterdi.

Göreceli olarak yüksek risk taşıyan bir popülasyonda erkek sünneti orta etkili bir aşının ulaşabileceğine eşdeğer bir HIV koruması sağlar. Bu yılın başlarında düzenlenen konferansta konuşan bir AİDS uzmanı, Güney Afrika devlet hastanelerinde doğan tüm erkek çocuklara rutin sünnet uygulanması için çağrı yaptı. “Sünnet için ortada gerçek sebeplerin bulunduğu gün gibi aşikârdır” dedi.

Zarar nerede?

Esasen bebeklerde yapılan sünnetin komplikasyon oranları bilinmemesine rağmen (çünkü birçok cerrah kayıtlı değildir), en

iyi uygulama alanlarından elde edilen dikkate değer veriler birçok komplikasyonun küçük komplikasyonlar olduğu ve oranların % 0,2 ile % 0,3 arasında seyrettiğini ortaya koyuyor. Erkek bebekte yapılan sünnetin uzun erimli psikolojik etkilerini inceleyen sağlıklı bir araştırma mevcut değildir. Erkeklerde psikolojik travmaya ilişkin birçok kanıt duyumsaldır. Güvenilir yöntem arayışına sahip ve geniş temsil özelliği olan bir çalışma bu konuyu inceleyene kadar, prepsiyumu olmadan büyüyen erkeklerin kendilerine saldırıldığı şeklinde bir hissiyatları olacağından emin olamayız. Kontrollü olmayan ve retrospektif çalışmalarda milyonlarca sünnetli erkeğin sadece çok küçük bir oranı bu nedenle duygusal stres yaşadıklarını bildirmişlerdir.

Kirston Patrick

(BMJ Türkiye, Volüm 13 Sayı 2 Şubat 2008)

ERKEKLERDE SÜNNET VE HIV- AİDS ARAŞTIRMALARINDA ZORLUKLAR VE OLANAKLAR

Kenya ve Uganda'da yürütülen randomize kontrollü iki sünnet çalışmasının ara kanıtlarında, sünnetin 2784 Kenyalı erkekte HIV enfeksiyonuna karşı %53 ve 4996 Uganda'lı erkekte %51 korunma sağladığı belirlendi. Buna dayanarak Ulusal Sağlık Enstitüsü (NIH, National Institutes of Health), 13 Aralık 2006'da çalışmayı erken sonlandırıldığını duyurdu. Kenya ve Uganda çalışmaları, sünnetin % 50'nin üzerinde koruyucu etkisi olduğunun bildirildiği ilk randomize kontrollü çalışma olan "South African Orange Farm" çalışmasında elde edilen önemli bulguları tekrarlamıştır. Bu üç Afrika randomize kontrollü çalışmasına ait veriler elde edilmeden önce, çok sayıda gözlem çalışmasında da, sünnetin HIV enfeksiyonu riskini düşürdüğü bildirilmiştir.

Sistemik derlemelerde ve gözlem çalışmalarının meta- analizinde de sünnet ile düşük HIV enfeksiyonu riski arasındaki ilişki gösterilmiş

ve düşük infeksiyon riskinin biyolojik mekanizmasına yönelik olası bir açıklama getirilmeye çalışılmıştır. Yakın zamanda yayımlanan sünnetin getirdiği sağlık yararlarının longitudinal kanıtları. Güney Afrika çalışmalarına dayalı model ve Kuzey Amerika ve Afrika maliyet etkinlik verileri de sünnetin sağlığa yararlarını desteklemektedir. Erkeklerde sünnet aynı zamanda idrar yolu infeksiyonları, genital ülser hastalıkları, penis kanseri riskini düşürmenin yanında muhtemelen insan papillomavirüs (HPV) bulaşmasını da azaltmaktadır.

HIV-1 prevalansının bir genel popülasyon epidemiği haline geldiği bölgelerde, sünnetin toplum düzeyinde önemli hayat kurtarıcı etkisi olabilir. Yakın zamanda yayımlanan bir makalede 15 yaşındaki Güney Afrikalı bireylerin 60 yaşına gelmeden ölme ihtimallerinin % 56 olduğu; 10 yıl önce ise bu oranın yalnızca % 29 olduğu bildirilmiştir. Aynı makalede, “25-29 yaş arası kadınların üçte birinin enfekte olduğu, buna karşın ülkede çalışan nüfusun (20-64 yaş) % 19’unun HIV pozitif” olduğu belirtilmiştir. Erişkin prevalansının yaklaşık % 19 olduğu tahmin edilen Güney Afrika’da ve aynı şekilde prevalansın yüksek olduğu diğer bölgelerde, sünnetin toplum bağışıklığı üzerinde, yoğun aşılama programları kadar benzer etki yapması beklenebilir.

Williams ve ark.’ın Güney Afrika çalışmasında elde edilen koruma oranları temelinde oluşturduğu güncel bir modelde, en büyük etkinin sünnet oranlarının düşük ve HIV prevalansının yüksek olduğu Güney Afrika’da olacağı görülmektedir.

Williams ve arkadaşları, **sünnetin yaygınlaşması ile önümüzdeki 10 yılda yaklaşık 2 milyon yeni HIV infeksiyonun ve 300.000 ölümün engelleneceğini düşünmektedir.** Sonraki 10 yılda, 3-7 milyon HIV infeksiyonu ve 2-7 milyon ölüm daha engellenebilir. Ayrıca, sünnetin yanı sıra antiretroviral kullanımı gibi bulaşmayı engellemeye yönelik koruma stratejilerinin yeni infeksiyonları önlenme şansını daha da arttıracaklarını öne sürmektedirler. HIV prevalansının yüksek olduğu toplumlarda, maliyet analizi sadece HIV infeksiyonlarının önlenmesi ve tedavi maliyeti ile sınırlı değildir, tüm çalışanların sağlığının korunmasıyla elde ettikleri ekonomik kâr da göz önünde bulundurulmaktadır.

Zorluklar ve olanaklar

Aşağıda, bir önleme stratejisi olarak erkeklerde sünnetle ilgili 13 konuyu -zorlukları ve olanakları - sunacağız; liste, yeni veriler eklenmesiyle birlikte muhtemelen genişleyecektir. Bir tartışma başlatmak ve yeni tıbbi bulgular ve uygulama planları oluşturuldukça bu konuların göz önünde bulundurulduğundan emin olmak istiyoruz. Bunun yanında, umudumuz bu zorlukların, sünnetin nasıl bir HIV önleme girişimi olarak kullanılabileceğine, etik ve etkili bir tarzda uygulanabilmesi için hangi adımların atılması gerektiğine dair tartışmayı zenginleştirmesidir.

Kabul edilebilirliğin belirlenmesi

VVestercamp ve ark, sünnetin yapılmadığı Sahra altı Afrika'da yürütülmüş 13 kabul edilebilirlik çalışmasını gözden geçirmiştir. Medyan kabul edilebilirlik erkeklerde % 65 olmuş, kadınların % 69'u eşlerinin sünnet olmasını desteklemiştir.

Erkek ve kadınların % 81'i de erkek çocuklarının sünnet olmasını onaylamıştır. Maliyet, ağrı ve komplikasyonlar, evrensel endişeler olarak belirlenmiştir ve sünnetin yaygınlaştırılması çabalarında göz önünde bulundurulmalıdır. **İhtiyaç duyanlarda işlemin uygulanabilir olduğu, ağrının uygun anesteziyle azaltılabileceği ve komplikasyonların doğru eğitim, doğru işlem ve gözlemle engellenebileceği açıklanmasıyla, uygulama çabaları bu endişeleri azaltabilir.**

Birlikte önleme stratejisi çalışması

Genelde, HIV önlenmesi bir stratejiyle diğerini - örneğin kondom ile eş eğitimini, cinsel yolla bulaşan hastalıkların tedavisi ile HIV virüs yükünü azaltma amaçlı antiretroviralleri-karşı karşıya getirmektedir. Erkeklerde sünnet, ikili düşünmenin ötesine geçme ve tüm kanıt temelli stratejileri içeren bir HIV önleme tartışması ortaya çıkarma şansı vermektedir. Simültane önleme stratejilerinin

sürekli bulunmasını sağlayan somut programlar geliştirilebilir. Bu programlar kanıta dayalı optimum alım için bölgesel özelliklere göre geliştirilmeli ve ölçülebilir standartları içermelidir. Yaygınlaştırmaya yönelik herhangi bir çabada, sünnetin karmaşık bir önleme ortamına sunulacağı göz önünde bulundurulmalıdır.

HIV enfeksiyonu riski en yüksek olan bireylerin beşte birinden azı, etkili önleme girişimlerine erişme şansı bulur. Bu kapsamda, erkeklerde sünnetin yeni bir girişim olarak öne sürülmesi mümkündür. Bu durum stratejilerin tam olarak uygulanamadığı önceki stratejilerin önemli eksikliklerini telafi edebilir.

Dini ve kültürel uygulamalar

Sünnet, dini ve etnik grupları HIV'in önlenmesi konusunda birleştirebilir. Bu tür uygulamalar bazı gruplar için majör olarak dini, toplumsal ve kültürel anlamlar taşıdığından, HIV'in önlenmesi çabalarına katılmayanlar için HIV önleme stratejisi olarak erkeklerde sünnet, yeni diyalog olanağı sağlayabilir.

Dünya genelinde, farklı sosyal tarihleri olan pek çok grup, sünneti dini ve etnik nedenlerle uygulamaktadır. Potansiyel girişimler için mevcut uygulamalar ve stratejilerin planlanmasında, bölgedeki dini kuruluşlar ve liderlerle görüşülebilir ve HIV'in önlenmesinde merkezi rol almaları sağlanabilir. HIV enfeksiyonuna karşı koruyucu etkinin gösterildiği 3 çalışmanın Afrika'da yürütülmüş olmasına karşın, esas bulaşma yolunun heteroseksüel ilişki olduğu, hızlı gelişen epidemi bölgelerinde sünnetin potansiyel uygulama alanı bulabilmesi için lokal dini veya kültürel benimsemenin dikkatli ve hızlı bir şekilde irdelenmesi gerekecektir. Sünnetin dini veya kültürel anlam taşımadığı bölgelerde, bu uğraş daha da önemlidir.

Sünnet ne zaman yapılmalı?

Klinik çalışmaların sonuçları, süt çocuklarının sünneti konusunda ulusal ve profesyonel politikaların tekrar gözden geçirilmesi olanağını vermektedir. Yeni doğan döneminde sünnet ergen veya erişkin

dönemine göre daha güvenli ve daha ucuzdur. Eğer sünnetin etkili olduğu ispat edilir ve sadece yeni doğanlarda yaygınlaştırılırsa bile, toplum düzeyindeki etkilerinin ortaya çıkması için en az bir nesil gerekecektir. Erişkin yaşta girişim, mevcut sağlık sistemlerinin kapasitesi, işlemin daha karmaşık hale gelmesi, komplikasyon oranı ve maliyetin yüksek olması nedeniyle önemli sorunlar ortaya çıkarabilir.” Kaynakların kısıtlı olduğu ortamlarda komplikasyonların ve maliyetinin karşılanması da başka bir sorundur.

Güvenilir ameliyatlar ve komplikasyonlar

Sünnetin hayat boyu birçok tıbbi getirişi olduğu düşünülmektedir, ancak risksiz de değildir. Bireysel ve toplum sağlığına getirdiği yararlarına göre riskleri, bölgeye özgü karmaşıklıklaştırmacı faktörler nedeniyle büyük farklılıklar gösterebilir.

Yüksek HIV prevalansının toplumu bütünüyle yıkıcı etkileri olan riskle yüz yüze getirdiği bölgelerde, sünnete bağlı riskler, kurtarılan hayatlara göre hafif kalmaktadır. Sünnete bağlı komplikasyonlar, işlemin gerçekleştirildiği yaş, sünneti yapan kişinin eğitimi, cihazlara erişilebilirlik ve cerrahinin sterillik düzeyi gibi faktörlere bağlıdır.

Sünnetin eğitilmiş personel tarafından gerçekleştirildiği ve yakın izlemin yürütüldüğü Güney Afrika çalışmasında, erkeklerin %3-8’inde, ameliyattan hemen sonra komplikasyon bildirilmiş ve 18 aylık izleme sonrası bu oran % 1 ‘in altına düşmüştür. Sahra altı Afrika’nın bazı bölgelerinde geleneksel sünnet uygulamalarından sonra komplikasyon çok yüksek bildirilmektedir.

Komplikasyonlar, sadece geleneksel sünnetle sınırlı değildir; bazılarından eğitimi yetersiz tıbbi personel de sorumludur. Sağlık sisteminin gelişmiş olduğu ülkelerde dahi, tam bir komplikasyon oranı vermek zordur; çünkü bu, çalışmanın tipine, koşullara, cerrahiye yapan kişiye ve en önemlisi komplikasyonların nasıl tanımlandığına bağlıdır. Yine de, zor şartlarda bile mevcut kaynaklar kullanılarak güvenli ameliyatların yapılabileceğini düşündüren kanıtlar bulunmaktadır.

Sağlık sistemleri

Erkeklerde sünnetin uygulaması, özellikle ihtiyacın fazla olduğu bazı ülkelerde sağlık sistemlerini hemen olumlu etkileyebilir. Bu tür bir girişimin yaygınlaşması için, başta büyük ölçüde insana ve mali kaynağa ihtiyaç duyulacaktır.

Yüksek sünnet oranlarına ulaşılması yararlı olabilir, ancak bu antenatal bakım, malarya kontrolü veya beslenme gibi diğer hastalık önleme stratejileri pahasına olmamalıdır. Uluslararası kabul görmüş halk sağlığı hedefi, tüm kadınların bir sağlık merkezinde doğum yapmaları olduğundan, bebeklerin kliniklerde sünnet edilmesi, en azından ulusal kaynakların sistemi kurma amaçlı çabalardan başka yöne kaymasını engelleyebilir ve bu strateji, farklı yararlar sağlayabilir.

Sünneti gerçekleştirebilecek kalifiye personelin sağlanması da önemlidir. İşlemin bir hekim tarafından mı gerçekleştirilmesi gerektiği, yoksa bir sağlık memurunun veya başka birinin yapıp yapamayacağı, hemen cevaplandırılmalı ve bu tartışmalara bölgesel yetkililer ve toplum üyeleri de katılmalıdır. Temel bir yeterlilik düzeyi belirlenmeli ve bu standartları karşılayan personele sertifika verilmesi için mekanizmalar geliştirilmelidir. Bu tip bir model, günümüzde Güney Afrika'da uygulanmaktadır. Geleneksel cerrahlara sünneti güvenilir şekilde gerçekleştirmeleri için belge verilmektedir; anekdotal bilgi, daha pek çoğunun hekim ve hemşirelerle birlikte çalışmak istediğini göstermektedir.

Atılacak adımlar

Erkeklerde sünnetin olası artışını değerlendirirken, bölge insanını sürece dahil etmek için acil önlemler alınmalıdır. Sünnetin, erkeklerin HIV enfeksiyonunu eşlerine bulaştırmalarını azaltacağı hipotezini destekleyecek kanıtlar yeterli değildir....

Genelde epidemilerin yaşanmadığı bölgelerde erkeklerde sünnet konusundaki kulis faaliyetleri, HIV'den en çok zarar gören bölgelerdeki halkın çıkarlarını tam olarak yansıtmayabilir. Tüm bu durumların,

özellikle girişimlerin gerçekleştirilebileceği düşük ve orta gelirli ülkelerden yükselen seslerin dahil edilmesi büyük önem taşımaktadır. Her tür girişim bölge için anlamlı ve kanıta dayalı olmalıdır.

Tartışmanın amacı; sünnetin HIV önlenmesinde uygulanmasından vazgeçilmesini sağlamak ya da olası girişimlerin geliştirilmesini yavaşlatmak değildir. HIV prevalans oranlarının en yüksek olduğu ülkelerde ulusal strateji planlarının geliştirilmesine yönelik tartışmalar desteklenmelidir.

Ek modeller oluşturulmalıdır. Genel popülasyon epidemisi alanlarında farklı hastalık kapma derecelerinin hesaplandığı model projeksiyonları ve birlikte önleme stratejileri gibi ek faktörler ele alınmalıdır. Dünyanın diğer bölgelerinde gerçekleşen, heteroseksüel ilişkiyle bulaşan lokalize HIV enfeksiyonu epidemilerinden elde edilen veriler kullanılarak da modeller oluşturulmalıdır.

Ülke ve bölge bazında yapılan planlar epidemi üzerinde etkili olabilecek sünnet sayısını ve bu etkiyi sağlamak için gerekli insan ve para kaynaklarını tahmin edecek şekilde düzenlenmelidir. Bu tür bir bilgi, prevalansın yüksek olduğu bölgelerde sünnetten tüm yararın alınabildiğinden emin olabilmek için gereklidir. Dünya Sağlık Örgütü Sünnet Çalışma Planı bu ihtiyaçların daha hızlı karşılanması için adımlar atmaktadır ve bu tip teknik destek artırılmalıdır.

Bu yaygınlaşmaya hazırlanırken, risk ve yararların anlatılacağı ve

sünneti daha geniş önleme kavramına sokacak geniş boyutlu halkı bilgilendirme kampanyaları yapılmalıdır. Standartları, önemli konuları ve sürveyans tekniklerini ana hatlarıyla belirleyen sağlık bakanlıkları için bölgeye özgü araçlar geliştirilmelidir. Bu kitlerde pratisyenler ve eğitimcilerin eğitimi için el kitapları ve modüler bulunmalıdır. Ülke düzeyinde yaygınlaşma için uluslararası sivil toplum kuruluşların ve çok yönlü örgütlerin teknik desteği sağlanmalıdır. Kaynakların kısıtlı olduğu ortamlarda eğitim, tıp fakülteleri ve hemşirelik okullarında yapılmalıdır. Bu, çok yönlü organizasyonlar ve hükümet kuruluşları tarafından, bir öncelik olarak kabul edilmelidir. Pratisyenlerin eğitiminden sorumlu olacak, niteliği izleyecek ve sonuçları değerlendirecek bölgesel ileri araştırma merkezleri kurulmalıdır.

HIV'in önlenmesi alanında, özellikle araştırma ve uygulama kapsamında sünnet açısından en zor konular olmaları nedeniyle etik tartışmalara, çalışmalara ve kılavuzlara özel önem verilmelidir. Damgalanma konusuna da odaklanılmasını önermekteyiz. Çünkü erkeklerde sünnet, HIV-AIDS'te damgalanmanın nasıl işlediğinin araştırılmasına ve daha iyi anlaşılmasına olanak verebilir.

Yorumlar

Erkeklerde sünnet, anneden çocuğa bulaşmanın araştırıldığı klinik çalışmalardan beri ortaya çıkan en inandırıcı kanıt temelli önleme stratejisidir. Çok yönlü bilateral ve hükümet kuruluşları ile birlikte sivil toplum kuruluşlarının, bu hayat kurtarıcı stratejiyi HIV enfeksiyon yükü en ağır olan toplumlarda uygulanabilir ve güvenilir bir yöntem haline getirmeleri için sünnetin yaygınlaşmasını destekliyoruz.⁽¹⁾

(1) Yazarlar: Sharif R Savvires, Shari L Dvorkin, Agnes Flamma, Dean Peacock, Greg Szekeres, Thomas J Coates. The Lancet, 2007; 369: 708-13

(Bu makalenin orijinali dipnot ve kaynaklarıyla birlikte, kısaltılmamış olarak www.thelancet.com'da bulunabilir)

SÜNNET, AIDS RİSKİNİ AZALTIYOR

Amerikalı bilim adamları tarafından gerçekleştirilen bir araştırma, sünnet olmanın HIV virüsüne yakalanma riskini yarı yarıya azalttığını ortaya koydu. Gelişmenin ardından HIV virüsüne karşı mücadele eden iki büyük kuruluş da, HIV riskinin çok yüksek olduğu ülkelerde sünneti tavsiye edebileceklerini bildirdi. Amerikan New York Times gazetesinde yer alan habere göre Amerikalı sağlık bakanlığı yetkilileri tarafından erkeklerin sünnet edilmesinin HIV virüsünün yayılmasını engelleyip engellemediği konusunda birincisi geçen yıl olmak üzere gerçekleştirilen iki tıbbi çalışmada, beklenenden daha olumlu sonuçlar çıktı.

Amerikan Ulusal Sağlık Enstitüsünden yapılan açıklamada sünnetin yaygın olduğu Kenya ve Uganda'da kurulan iki klinikte yapılan araştırmaların, geçen yıl yapılan benzer araştırmanın sonuçlarını doğruladığı belirtildi. Gazete, araştırmayı yürüten enstitü yetkililerinin, bulguların açıklığı karşısında araştırmalara planlanandan erken son

verdiklerini kaydetti. Kenya ve Uganda'da 8 bin kişinin katılımıyla yapılan bu denemelerde, sünnetin AIDS'e yol açan virüse yakalanma riskini yarı yarıya azalttığı belirlendi.

Illinois, Maryland, Kanada, Uganda ve Kenya'daki üniversitelerden araştırmacıların katıldığı denemelere Kenya'nın Kisumu bölgesinde 3 bin, Uganda'nın Rakai bölgesinde de 5 bin kişi test edildi. Katılımcılar sünnetsiz ve sünnetli olarak ayrılarak - birçoğu uymasa da - güvenli cinsel ilişkide bulunmaları tavsiye edildi. Denekler, sürekli olarak bazı testlere tabi tutuldu. Testler ise bulguların, sünnet olmanın HIV virüsünü %53 oranında azalttığının kesinleşmesinin ardından sürenin sona ermesi beklenmeden bitirilmiş.

sona ermesi beklenmeden bitirilmiş.

HIV'e karşı kesin çözüm sanılmasın

Harvard üniversitesi'nde HIV konusunda uzman olan araştırmacı Daniel Harper'in, bulguların "çok heyecan verici" olduğunu belirterek sünnetin, Afrika'nın birçok bölgesinde AİDS virüsünün yayılmasını engellediğini kaydetti. Harperin, "Bu bilginin yayılması sonucunda milyonlarca Afrikalı erkeğin sünnet olacağından şüphem yok" dedi.

Dünya Sağlık Örgütü de bulguların son derece çarpıcı olduğunu kabul etti; ancak bu uygulamanın prezervatif kullanımı gibi daha güvenli yöntemlerin bütünüyle yerini alamayacağını vurguladı. Kuruluşun, yakın zamanda bulguların etkisini bir toplantı düzenleyerek tartışmaya açması bekleniyor.

(New York, Cihan Haber Ajansı Zaman, 15.12.2006)

SÖZLÜK

Anestezi: Uyuşturma

Balanitis: Penis başının iltihabı’ rahatsızlığıdır. Bu iltihap sünnetsiz çocuklarda sünnetlilere göre iki kat daha fazladır. Sünnetsiz erişkinlerde balanitis görülme oranı, sünnetli erişkinlere göre beş kat fazladır.

Balonopostitis: Sünnet derisinin ve penis başının birlikte iltihabıdır. Özellikle sünnet olmamış şeker hastalarında çok yaygındır. Bu yüzden ailesinde şeker hastalığı bulunan bebeklerin doğumda derhal sünnet ettirilmesi tavsiye edilir.

Dorsal: Tepe.

Enflamasyon: iltihap.

Ereksiyon: Sertleşme.

Epidermize: Hassaslığın kaybolması.

Frenum (frenuium): Üstderinin iç kısmını penisin alt yüzeyinde glansa bağlayan bir kan damarı ve duyu sinirleri barındıran bir deri şerididir.

Frenuium kord: Penis ucunun alt kısmındaki bağın kalınlaşması ve katılaşmasıdır. Sünnet derisinin geriye çekilmesini önler. Bu olay sünnetsiz erkeklerin % 25’inde meydana gelir.

Fimozis: Sünnet derisinin yapışık olmasıdır. 3 yaşına kadar % 90 çocukta fimozis mevcuttur. 6 yaştan sonra hala devam etmesi, bir hastalık anlamına gelir. 6. yaşta, sünnet olmamış çocukların % 2 ilâ 10’unda halen fimozis bulunur.

KAYNAKLAR

- 1-Modern Dünyanın Sünnete Bakışı. Kadir Can, Sızıntı Dergisi, Sayı:271
- 2-Modern Tıp ve Sünnet. Dr. Haluk Alan, Zafer Dergisi.
- 3-Sünnet Ufak Ama Önemli Cerrahi Müdahaledir.
Doç. Dr. Selami Sözü'bir, Sağlık ve Yaşam Dergisi, Nisan 2006-09-04
- 4-WHO'dan AIDS'e sünnet tavsiyesi. Sabah Gazetesi, 12.07.2006
- 5-Sünnet ve HIV. Cumhuriyet Bilim Teknik Eki, Sayı: 697
- 6-Altı milyon çocuğun hayatını sünnet kurtaracak. Bu-gün Gazetesi, 13.07.2006
- 7-Sünnetteki Hikmetler. Dr. Volkan Tuzcu, Zafer Dergisi
- 8-Sünnet ve Tıbbi Önemi. Prof. Dr. Murat Yurdakök. Panzehir Dergisi
- 9-Ülkemizde en sık yapılan operasyon: SÜNNET, Dr. Mustafa Çetiner, Cumhuriyet Bilim Teknik Eki. Sayı: 844
- 10-Sünnet'e Davet. Mevlüt Özcan, Sabır Yayınları, 2006
- 11-Tarih Boyunca Sünnet. Prof. Dr. Asaf Ataseven, Boğaziçi Yayınları, 2005.
- 12-Sünnetin Bir Faydası Daha. Doç. Dr. Sefa Saygılı, Zafer Dergisi, Mayıs 2002.
- 13-Sünnet, internet Doktoru. Dr. Veli Karaboğa
- 14-Sünnet, Hayat Kurtarıyor. Dr. Aslan Demir. Anneyizbiz Dergisi.

DEDE, BABA, ANA, HALA VE TORUN

SEVGİSİ

SAĞLIK BAKANLIĞI

SAĞLIK BAKANLIĞI

SAĞLIK BAKANLIĞI

SAĞLIK BAKANLIĞI

SAĞLIK BAKANLIĞI
SAĞLIK BAKANLIĞI
SAĞLIK BAKANLIĞI

SAĞLIK BAKANLIĞI
SAĞLIK BAKANLIĞI
SAĞLIK BAKANLIĞI